

בימ"ש לעניינים מינהליים ת"א
תמ 101/09
לשכת התיאום נ. מרכז השלטון

ת.פתיחה: 19/01/09 סדר דין: רגיל

בבית משפט המחוזי בתל – אביב יפו
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

התובעת:

לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ע.ר. 58-9937127

ע"י ב"כ עוה"ד איתי כהן ו/או רונית פלג ו/או אורי
דויטש ו/או עדי מוסקוביץ ו/או דוד שמענוב ו/או תמי
הירשנברגר ו/או ליאור הנדן ו/או ורד כהן ו/או אסף
גורה ו/או אלדד פרקש ו/או שלומי אבני

מדרך מנחם בגין 52 תל אביב 67137

טל: 03-6372500 ; פקס: 03-6372520

- נ ג ד -

הנתבעים:

1. מרכז השלטון המקומי בישראל ע.ר. 580002244

מרח' הפטמן 3, ת.ד. 20040, תל אביב – 61200

2. מרכז המועצות האזוריות בישראל ע.ר. 580007920

שדרות שאול המלך 8, בית אמות משפט

ת"ד 40008, תל אביב 61400

3. עיריית תל אביב מ.ג. 500250006

מרחוב אבן גבירול 69, כיכר רבין, תל אביב

4. עיריית ירושלים מ.ג. 500230008

כיכר ספרא 1, ירושלים

5. עיריית חיפה מ.ג. 50024007

ת.ד. 4811, חיפה 31047

ובן 249 רשויות מקומיות נוספות במפורט בנספח א' לבקשה

מהות התביעה: ייצוגית, כספית, הצהרתית.

סכום התביעה הקבוצתית: אינו ניתן להערכה מדויקת ונקבע על דרך האומדנה ל- 284,940,000 ש"ח
(נומינלית).

כתב התביעה

[לפי לסעיף 5(א) לחוק התובענות הייצוגיות, תשס"ו – 2006 (להלן – "חוק התובענות הייצוגיות")]

כללי

1. תובענה זו [להלן גם: "כתב התביעה"] מוגשת כנספח לבקשה לאישור תובענה ייצוגית [להלן – "הבקשה"].
2. כל הטענות נטענות במצטבר ו/או לחילופין, הכל לפי הדבק הדברים והקשרם, בין אם נאמר הדבר במפורש ובין אם לא.
3. ההדגשות אֵינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

א. הצדדים

1. התובעת, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, היא אגודה עותומנית החל משנת 1966, ומחווה מסגרת פדרטיבית בה מיוצגים הארגונים הכלכליים הגדולים במדינה במגזר הפרטי, אשר בהתאם להרשאה מפורשת מהארגונים הבאים מוגשת בקשה זו: התאחדות התעשיינים בישראל, התאחדות האיכרים בישראל, התאחדות הקבלנים והבונים בישראל, התאחדות הסוחרים בישראל, איגוד הבנקים בישראל, התאחדות תעשייני היהלומים בישראל בע"מ, התאחדות המלונות בישראל, התאחדות ענף הקולנוע בישראל, התאחדות חברות לביטוח חיים בישראל בע"מ, הארגון הארצי של מפעלי השמירה בישראל, האיגוד הכל ארצי של מפעלי הנקיון והאחזקה בישראל, האגוד הארצי למסחר בישראל, התאחדות המלאכה והתעשייה בישראל, איגוד לשכות המסחר בישראל ולשכת ארגוני העצמאיים בישראל [להלן ביחד – "הארגונים הכלכליים"].

2. מטרותיה הציבוריות של התובעת, כפי שהוגדרו בתקנונה, הן לאגד את הארגונים הכלכליים לארגון-גג משותף במטרה לקדם את היוזמה החופשית בתחומי המשק במדינה, לקדם יחסים תקינים בין מעבידים ועובדים, להיות לעוזר לארגונים הכלכליים במשא ומתן עם ארגוני עובדים ולקדם את האינטרסים של הארגונים הכלכליים בכל הנוגע למערכת המסים השונים.

3. התובעת היא אפוא "ארגון" כמשמעו בסעיף 2 לחוק התובענות הייצוגיות, היינו: תאגיד, שלא הוקם על-פי דין, הקיים ופועל באופן סדיר ממש, מזה עשרות שנים, לקידום מטרות ציבוריות, ואשר נכסיו והכנסותיו משמשים להשגת המטרות הציבוריות בלבד, ופעילותו אינה מטעם מפלגה או גוף פוליטי או בזיקה למפלגה או גוף כאמור או לשם קידום מטרותיהם.

4. ביום 9.11.08 הוגשה בבית משפט נכבד זה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד עיריית תל אביב (ת.מ. 134/08 אייל בלצר ואח' נגד עיריית תל אביב), אשר עוסקת בשאלה משפטית משותפת וזהה לזו המועלית במסגרת בקשה זו, והיא, כפי שיפורט בהרחבה להלן, הישוב שגוי של עדכון תעריפי 4הארנונה ברשות המקומית החל משנת 2007.

ייאמר מיד כי ב"כ המבקשים בת.מ. 134/08 הם גם ב"כ התובעת בהליך זה.

5. ביום 12.11.08 הוגשה במסגרת ת.מ. 134/08 הנ"ל בקשה לצרוף משיבים נוספים: עיריית ירושלים ועיריית חיפה (בש"א 32957/08), וזאת מן הנימוק כי מדובר בשאלה משפטית אחת הזוהה לחלוטין ונוגעת לכל הצדדים באופן זהה, וכי ניהול הליכים מקבילים בערכאות שונות עלול להוביל לפסיקות סותרות באותה שאלה. נכון-למועד הגשת בקשה זו טרם הוגשה תגובת המשיבות לבקשה זו.

6. לאחר הגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית הנ"ל, ובעקבות ההד הציבורי אשר היא יצרה, ערכה התובעת בדיקה מקיפה, עד אשר היא שוכנעה לחלוטין כי יהיה זה נכון ואף הכרחי לעמוד כארגון בתביעה בהתאם להוראות סעיף 4(א)(3) לחוק התובענות הייצוגיות, שכן התביעה שבנדון מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל ציבור הנישומים בארנונה, לרבות חברי הארגונים הכלכליים המאוגדים על ידי התובעת, וכן כי קיימת אפשרות מעל לסבירה כי נגרם ויגרם נזק של ממש לקבוצה, אשר בשמה הוגשה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

דוק, מדובר בארגון, אשר רשאי על פי הוראות חוק התובענות הייצוגיות לתבוע את כל הרשויות המקומיות ולייצג את כלל ציבור הנישומים ללא צורך בעילת תביעה אישית כנגד כל אחת מהמשיבים. בכך יש כדי לאפשר לכל הצדדים המעורבים במחלוקת לשבת תחת קורת גג אחת ולדון במחלוקת במאוחד בפני אותו המותב.

כמו כן, ולמרות שלשון החוק היא ברורה ואינה מאפשרת או מצריכה פרשנות תכליתית, מדובר בארגון, אשר יש לו תרומה וידע רב לגבי המהלכים שקדמו לחקיקת הנוסחה בדבר חישוב העלאת תעריפי הארנונה המתבררת בהליך זה, ובכך יש לו יכולת לפרוס בפני בית המשפט הנכבד יריעה רחבה ולשפוך אור על הרקע העובדתי וההיסטורי נשוא המחלוקת, להציג בפני בית המשפט הנכבד את ההשלכות הכלכליות החמורות שעלולות להיווצר כתוצאה מדחיית הבקשה לגופה, ויתכן אף לסייע בהסדרת המחלוקת במסגרתו המקיפה של הליך זה, בו מצויים כל הצדדים הנוגעים בדבר (כלל הרשויות המקומיות וכלל הנישומים בארנונה), אשר אינם מחייבים הכרעה שיפוטית דווקנית.

7. הנתבעים 1 ו-2, מרכז השלטון המקומי בישראל ומרכז המועצות האזוריות הנס עמותות המאגדות את כלל הרשויות המקומיות ועיקר עיסוקם בייצוג הרשויות המקומיות מול מוסדות המדינה והשלטון המרכזי. הנתבעים 1 ו-2 צורפו לתביעה זו בהיותם הגוף המתאים לייצג את כלל הרשויות המקומיות בהליך זה ולהביע את עמדתם בפני בית המשפט הנכבד.
8. הנתבעות 3 ואילך [כמפורט בנספח א' לבקשה] הן כלל הרשויות המקומיות במדינת ישראל אשר כוננו כדין בהתאם לפקודת העיריות [נוסח חדש], פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] או צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח – 1958 (הנתבעות 3 ואילך יקראו להלן ביחד "הנתבעות").
9. למען הסדר הטוב יצוין, כי חלק מהגופים החברים בארגונים הכלכליים, המיוצגים ע"י התובעת או מי הם, מנהלים הליכים נגד מי מהרשויות הנתבעות, שעניינן גובה הארנונה החלה על אותם גופים.
10. התובעת תדגיש, כי למיטב ידיעתה, למעט הבקשה המתבררת בפני כבוד השופט רונן בת.מ. 134/08, כל מחלוקות הארנונה המתבררות בין חברי הקבוצה המיוצגת (כלל הנישומים בארנונה במדינת ישראל), הטענות המפורטות בתביעה זו לא נטענו מעולם בהליך משפטי כלשהו.

ב. התביעה

11. עניינה של התובענה בחישוב שגוי של עדכון תעריפי הארנונה בכל הרשויות המקומיות בארץ, שנעשה החל משנת 2007.
12. חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ג – 1992 (להלן – "חוק ההסדרים") קובע בסעיף 9 (ב) כי מידי שנה יש להעלות את תעריפי ארנונה בשיעור העדכון כפי שמפורט בחוק [לשם הנוחיות העתק החוק מצ"ב לבקשה בנספח ב'], וכדלהלן:

"(ב) סכום הארנונה הכללית בשל מטר רבוע שתטיל מועצה על כל אחד מסוגי הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין בשל מטר רבוע של אותו נכס בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור העדכון, ובלבד שהסכום שיוטל כאמור לא יפחת מהסכום המזערי ולא יעלה על הסכום המרבי שקבעו השרים בתקנות לפי סעיף קטן (א)"

שעור העדכון הוגדר בסעיף 7 לחוק כך:

"שיעור העדכון" – עדכון בשיעור של שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון המדד ומחצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי;

שעור עדכון מדד השכר הציבורי, הוגדר שם כך:

"שיעור עדכון מדד השכר הציבורי" – שיעור השינוי במדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה.

כמו כן המחוקק מפנה בהגדרות שם למדד השכר הציבורי:

"מדד השכר הציבורי" – מדד השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר, לפי ענפים כלכליים ראשיים נבחרים, לענין עובדים ישראלים, בענף סך כל השירותים הציבוריים, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירחון הסטטיסטי לישראל;

(להלן: "מדד השכר הציבורי")

לצורך חישוב מדד המחירים לצרכן קבע המחוקק כי המדובר במדד המחירים לצרכן:

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

כמו כן נקבעו התאריכים עליהם מסתמך העדכון:

"שיעור עדכון המדד" – שיעור השינוי במדד שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת המדד שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;

13. אם ניישם את הוראת המחוקק על מנת להגיע לשיעור השינוי של תעריף הארנונה לשנת 2009, נגיע

לתוצאה דלהלן:

הנתונים כפי שפורסמו בירחון הסטטיסטי לישראל:

מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2007 – 106.1 (שהוא המדד בגין חודש יולי 2007).

מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2008 – 107.2 (שהוא המדד בגין חודש יולי 2008).

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך הירחון הסטטיסטי לישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מצ"ב לבקשה כנספחים 11' ו- 12' בהתאמה.

מדד המחירים לצרכן שהיה ידוע ב- 20 באוקטובר 2007 לפי בסיס 1987 – 457.8 (שהוא המדד בגין חודש ספטמבר 2007).

מדד המחירים לצרכן שהיה ידוע ב- 20 באוקטובר 2008 לפי בסיס 1987 – 483.08 (שהוא המדד בגין חודש ספטמבר 2008).

החישוב של עדכון שיעור עליית תעריפי הארנונה לשנת 2009 על פי הוראת חוק ההסדרים הינו אם כן:

שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון המדד ומחצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי:

$$0.8 \times \left[\frac{483.08}{457.8} - 1 + \frac{107.2}{106.1} - 1 \right] \times 0.5 = 2.62\%$$

14. למרות האמור לעיל, בחוזר שהוציא מנהל המינהל לשלטון מקומי במשרד הפנים מיום 26.10.08 לגזברי הרשויות המקומיות, הומלץ לרשויות להעלות את הארנונה בשנת 2009 בשיעור של 4.57%, ולא בשיעור של 2.62% כפי שהיה צריך להיות אילו היו מיישמים כדין את הוראות החוק.

העתק המכתב של מנהל מינהל השלטון המקומי, מצייב לבקשה כנספח ד'.

15. ההבדל בשיעור אחוז העלאת הארנונה בין החישוב שהבאנו לעיל, לבין החישוב שנעשה במכתב שהובא כנספח ד' לעיל, נובע מכך, שלמרות שהוראות החוק מפנות מפורשות לשיעור השינוי במדד השכר הציבורי, ערך עורך החוזר את החישוב לפי אחוז השינוי בשכר הציבורי כפי ערכו בשקלים חדשים, ולא לפי השינוי במדד, כפי שהורה המחוקק באופן מפורש.

16. בירחון הסטטיסטי לישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ואשר העמודים הרלוונטיים ממנו צורפו כנספח ג', מפורסמות שתי טבלאות זו למעלה מזו. בטבלה העליונה מופיע השכר במחירים שוטפים בשקלים חדשים, ובטבלה התחתונה מפורסמים המדדים במחירים קבועים – אלה הם המדדים אליהם מפנה חוק ההסדרים, הם ולא אחרים שאינם קיימים שם!

17. השינוי בשיעור השכר הציבורי שונה מהשינוי במדד השכר הציבורי, בכך שמדד השכר הציבורי המפורסם מתייחס לשינוי השכר הריאלי (בהתעלם מהשפעות אינפלציוניות), ולעומת זאת כאשר מודדים את השינוי בשכר (ולא במדד השכר) אנו כוללים בעלייה זו גם את שיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

18. לשם הבהירות יוסבר כדלהלן, השכר הציבורי לחודש יולי 2007 עמד על 7,674 ש"ח ומדד השכר הציבורי עמד על 106.1, השכר הציבורי לחודש יולי 2008 עמד על 8,127 ש"ח ומדד השכר הציבורי עמד על 107.2.

שיעור העלייה בשכר הוא: $1 - \frac{8,127}{7,674} = 5.9\%$

שיעור העלייה במדד הוא: $1 - \frac{107.2}{106.1} = 1.03\%$

19. ההפרש בין שיעור עליית המדד הציבורי לשיעור עליית השכר הציבורי נובע מכך שמדד השכר הציבורי משקף את העלייה הריאלית ומנטרל את ההשפעה האינפלציונית, כאשר זה הרכיב בנוסחה אליו הפנה המחוקק באופן חד משמעי, מפורש, שלא ניתן למצוא לו עיגון לשוני אחר המאפשר או מצריך דיון כלשהו בתכלית החוק.

20. כפי שראינו לעיל המחוקק מפנה מפורשות ובאופן שאיננו משתמע לשתי פנים לשיעור השינוי במדד השכר הציבורי כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה:

"מדד השכר הציבורי" – מדד השכר החודשי ... כפי שמפרסמת הלשכה

המרכזית לסטטיסטיקה בירחון הסטטיסטי לישראל;

"שיעור ערכון מדד השכר הציבורי" – שיעור השינוי במדד השכר

הציבורי ...

לפיכך שימוש בשכר הציבורי בשקלים חדשים (שאינו מדד כללי!) ולא במדד השכר הציבורי, אינו תואם את לשון החוק ואינו חוקי.

ודוק היטב, לאור לשונו הברורה של החוק אין כל צורך או אפשרות להיכנס לתכליתו של החוק. יחד עם זאת, וככל שהמשיבים ינסו להעלות טיעונים העומדים בסתירה ללשון החוק, הרי שהתובעת תעמוד על עמדתה כי אין כל אפשרות או צורך לדון בתכלית החקיקה, אולם יחד עם זאת תדגיש כי תכלית החוק תואמת גם את לשונו הברורה ולא את הדרך בה נקטו המשיבים: שימוש במחירים בשקלים חדשים במקום שימוש במדדים אליהם מפנה החוק במפורש.

21. בשנת 2007 העלתו הנתבעות את שיעור הארנונה ב- 2.73% בעוד שעל פי החוק ובהתאם לחישוב שהראנו לעיל שיעור העדכון היה צריך לעמוד על 1.81%:

$$0.8 \times \left[\frac{451.48}{445.82} - 1 + \frac{108}{104.6} - 1 \right] \times 0.5 = 1.81\%$$

העתק העמודים הרלוונטיים לנתונים הנ"ל מתוך הירחון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מציג לבקשה נוספת ה'.

22. בשנת 2008 שיעור העדכון היה בשיעור של - 0.0%.

23. העולה מהאמור שבשנים 2007 ו- 2008 גבו הרשויות המקומיות מכלל הנישומים, ובכלל זה העסקים ובתי המגורים, ארנונה ביתר בשיעור של 0.92% בכל אחת מהשנים, שלא כדין, ולפיכך עליה להשיב כספים אלו לחברי הקבוצה.

24. עוד יצוין, כי שיעורי העדכון המפורטים בבקשה הנס מצטברים, היינו באים זה על גבי זה, כך שבשנת 2009 למשל, שיעור העדכון האפקטיבי יהיה נמוך מ- 2.62% (כ- 1.7% בלבד) לאור החריגה הנגררת מהשנים הקודמות.

סכום ההשבה

25. להלן הערכת סכום התביעה על דרך האומדנא:
26. בהתאם לנתונים המופיעים באתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, תחת הכותרת, תקבולים ותשלומים של הרשויות המקומיות, הסך הכולל של תקבולים מהכנסות ארנונה בעיריות, במועצות המקומיות והמועצות האזוריות לשנת 2006 עמד על סך 14,247,000,000 ש"ח (ארבעה עשר מיליארד ומאתיים ארבעים ושבעה ש"ח).
- העתק דו"ח כספי מרוכו של הרשויות מקומיות מצ"ב לבקשה **כנספח ו'**.
27. מכאן שאחוז אחד (0.92%) מסכום הארנונה שגבו הרשויות המקומיות בשנים 2007 ו- 2008 מסתכם לסך של 142,470,000 ש"ח בגין כל אחת מהשנים. בשנת 2009 ההפרש מהותי ומשמעותי יותר והוא עומד על 2.87% (0.92% שנגרר משנת 2007 בתופסת החריגה בשנת 2009 שהיא ההפרש שבין 4.57% ל- 2.62%. הודעות חיוב שגויות לשנת 2009 נשלחו בימים אלה וככל הנראה רק חלק בלתי ניתן להערכה מהם שולם זה מכבר.

ג. העילות המשפטיות

28. בחלק זה יפורטו עילות התביעה כנגד הנתבעות המבוססים על דברי חקיקה שונים. עילות התביעה נובעות כולן מהעובדה שהנתבעות גבתו מהקבוצה המיוצגת ארנונה שהיא בחלקה מס בלתי חוקי.

1.1. עילות תביעה מדיני עשיית עושר ולא במשפט

29. כמתואר בבקשה על נספחיה, הנתבעות קיבלו שלא על פי זכות שבדין כסף מהקבוצה.
30. הנתבעות חייבות לחשיב לקבוצה את כל הכספים אשר שולמו ביתר מכוח סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשל"ט -1979 [להלן – "חוק עשיית עושר"].
31. לעניין זה יודגש, כי הנתבעות אינן פטורות מהשבה לפי סעיף 2 לחוק האמור, שכן לקבוצה נגרם חסרון כיס וההשבה היא צודקת, ועוד יותר מכך מוסרית ומתחייבת כשמדובר ברשויות ציבוריות האמורות להקפיד על ניהול תקין ומקצועי ולא לגבות כספים מהציבור שלא כדין.
32. רשות מקומית ממונה גם על חינוך הציבור ולא רק על איסוף אשפתו. השבת כספים שנגבו ביתר היא עניין מתוך יש בכך משום הגברת אמון הציבור ברשויות השלטון. אזרח היודע כי כספו יושב לו אם נגבה ביתר, ישלם בקלות רבה יותר את המס הנדרש ממנו על מנת לקיים פעילות סדירה ותקינה של מוסדות הציבור. למעשה, אמונה זו היא שהביאה לכך שמאות אלפי אזרחים שילמו את חיובי היתר מבלי לשאול שאלות ולחקור דבר חוקיות התעריפים הנדרשים מהם.
33. דין הוא שבית המשפט הנכבד יורה אפוא על השבת הסכומים שנגבו ללא זכות שבדין.

2.2. עילות תביעה מדיני חובת תום הלב הכללית

34. על שליחי הציבור, כל שכן על רשות מקומית ציבורית, מוטלת חובה לפעול בתום לב ובדרך מקובלת כלפי הציבור. חובה זה חלה "כעיקרון על" מכוח סעיף 61(ב) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג – 1973 אשר מרחיב את היקפה לעבר פעולות משפטיות וחיובים שאינם בבחינת חוזה.

35. מסכת העובדות שפורטה בבקשה זו מובילה למסקנה שהנתבעות פעלו שלא כדין והעשירו את קופתן על חשבון הקבוצה.

ג2. עילות נוספות מתחום המשפט המנהלי

36. במעשיהן ובמחדליהן של הנתבעות פעלו הן בחוסר ראו בחריגה מסמכות, בחוסר סבירות קיצוני ומשיקולים זרים.

37. המעשים המתוארים לעיל מהווים פגיעה בלתי מדתית בקניין התובע, בניגוד לעקרונות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

ג2. עילות תביעה על פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] [להלן: "פקודת הנזיקין"]

38. מעשיהן של הנתבעות מהווים עוולות מסוג הפרת חובה חקוקה, תרמית, גזל ורשלנות:

ג2(1). הפר חובה חקוקה

39. הנתבעות הפרו חובה חקוקה בכך שהטילו מס ללא מקור סמכות חוקי, בניגוד לסעיף 1 לחוק יסוד: משק המדינה, ובניגוד להוראה מפורשת של "חוק ההסדרים" בדבר שיעור עדכון תעריפי הארנונה.

40. עוולת הפר חובה חקוקה נמנית על עוולות המסגרת, אשר המאפיין העיקרי הייחודי להן שהמחוקק הותיר בידי בימ"ש את עיקר המלאכה לצקת תוכן לתוך המסגרות הכלליות הנודעות לעולה זו.

41. התנהגותן של הנתבעות מקיימת את כל יסודותיה של עוולת הפר חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין, ובכלל זה את חמשת היסודות המרכיבים עוולת הפר חובה חקוקה: קיומה של חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק; החיקוק נועד לטובתו של הנזוק; המזיק הפר את החובה המוטלת עליו; ההפרה גרמה לניזוק נזק; הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק.

(א) קיומה של חובה מכוח חיקוק - כפי שפורט לעיל בהרחבה, סמכותן של הרשויות המקומיות בהטלת מס כפופה לחקיקת ההקפאה וחוק יסוד משק המדינה ולחוק ההסדרים. הנתבעות הפרו את הוראת חוק ההסדרים בהעלותה את שיעור הארנונה בניגוד להוראות המפורשות של חוק וכן הפרו את הוראות חוק יסוד משק המדינה, שעה שהיא מטילה וגובה מס ללא כל בסיס חוקי.

(ב) החיקוק נועד לטובת הקבוצה - הגבלת כוחן של הרשויות המקומיות להטיל ולגבות מס נועדה לפקח ולהגביל את סמכותן של הרשויות המקומיות לקבוע את שיעורי הארנונה שהן רשאיות לגבות ממחזיקי נכסים בתחומה, על מנת שזו לא תגדיל את שיעורי המס, מעבר לשיעור הקבוע בחוק בדרך כלל. החיקוק נועד, בין היתר, לטובתה של הקבוצה המיוצגת כולה.

(ג) הנתבעות הפרו את החובה המוטלת עליהן - הנתבעות הפרו את חובתן להטיל ולגבות מס רק בשיעורים החוקיים. על הנתבעות מוטלת חובה מוגברת לוודא ולבדוק שהכספים אותם הן גובות מבוססים על אדני חוק ומינהל תקין.

(ד) ההפרה גרמה לקבוצה נזק - ההפרה גרמה לחברי הקבוצה נזק ממון, הסכום שנגבה מהם ביתר.

(ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק - התנאי החמישי בא לקבוע זיקה בין מטרת החיקוק לבין הנזק שנגרם לקבוצה. הגבלת הרשויות המקומיות בהטלת מס מכוונת לעניין אחד – פיקוח והגבלת שיעורי המס באופן שהנישום ישלם מס בשיעור החוקי בלבד, כך שתיוותר בידיו הכנסה פנויה בשיעור שמעצבי המדיניות הכלכלית רצו להשיג.

ג(3).רשלנות

42. הנתבעות, לכל הפחות, נהגו ברשלנות ו/או הציגו מצג שווא רשלני. הנתבעות פעלו בחוסר מיומנות, ללא מידת הזהירות הנדרשת בהפקת חיוביהן וקביעת תעריפיהן ובכך נהגו הנתבעות כלפי הקבוצה ברשלנות.

43. הנתבעות, כרשויות שלטונית מחויבות למידת זהירות מוגברת בהטלת תשלומי חובה על תושביהן. כפי שניתן לראות בבקשה זו טעות קטנה, ולו גם הקטנה ביותר, גורמת לחיוב יתר במאות מיליוני שקלים שלא כדין. הנתבעות חבות זהירות לחברי הקבוצה והנתבעות הפרו את חובת הזהירות הכללית והקונקרטית כלפי הקבוצה.

ד. סוף דבר

44. לבית משפט נכבד זה הסמכות המקומית והעניינית לדון בבקשה בהתאם להוראות תקנה 3 (ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 ומהותה של התובענה כהליך ייצוגי נגד רשות מקומית.

45. לאור האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן את הסעדים כפי שפורטו בבקשה לאישור התובענה כייצוגית, הכל כמפורט בכתב התביעה שלעיל והבקשה עימה הוא מוגש.

46. מבלי לפגוע באמור בכלליות האמור, וביתר פירוט:

א. בית המשפט הנכבד מתבקש להצהיר ולקבוע כי הנתבעות 3 ואילך אינן רשאיות לעדכן את תעריפי הארנונה לשנת 2009 בשיעור של 4.57%, אלא בשיעור החוקי של 2.62% בלבד, כמפורט בבקשה ובכתב התביעה.

ב. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את הנתבעות 3 ואילך להשיב לכל חברי הקבוצה את הסכומים שנגבו מהם ביתר בשנתיים שקדמו ליום הגשת התובענה, כארנונה כללית, בעקבות העלאה שגויה של תעריפי הארנונה בשנת 2007 "שהישתרשה" גם לשנים 2008 ו-2009, ואשר התבססה בין היתר על עליית השכר הציבורי במשק בשקלים חדשים ולא על עליית מדד השכר הציבורי – הכל בשיעורים כמפורט בכתב תביעה זה ובבקשה לאישור התובענה הייצוגית.

ג. בנוסף יתבקש בית המשפט הנכבד ליתן את שאר הסעדים כמפורט בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ולחייב את הנתבעים בהוצאות ההליך, שכר מיוחד לתובעת, אשר טרחה עבור חברי הקבוצה המיוצגת ושכר טרחת עורך דין, בצרוף מע"מ כחוק.

עדי מוסקוביץ, עו"ד

ליאור הנדין, עו"ד

פלג, כהן דוגטש מוסקוביץ ושות', עורכי דין
ב"כ התובעת

בימ"ש לעניינים מינהליים ת"א
תמ 101/09 (בשא 30178/09)
לשכת התיאום נ. מרכז השלטון
(בתיק לשכת התיאום נ. מרכז ה..)
ת.פתיחה: 19/01/09 סדר דין: רגיל

בבית משפט המחוזי בתל – אביב יפו בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

המבקשת:

לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ע.ר. 58-9937127

ע"י ב"כ עוה"ד איתי כהן ו/או רונית פלג ו/או אורי
דויטש ו/או עדי מוסקוביץ ו/או דוד שמענוב ו/או תמי
הירשנברגר ו/או ליאור הנדן ו/או ורד כהן ו/או אסף
גורה ו/או אלדד פרקש ו/או שלומי אבני

מדרך מנחס בגין 52 תל אביב 67137

טל: 03-6372500 ; פקס: 03-6372520

- נ ג ד -

המשיבים:

1. מרכז השלטון המקומי בישראל ע.ר. 580002244

מרח' הפטמן 3, ת.ד. 20040, תל אביב – 61200

2. מרכז המועצות האזוריות בישראל ע.ר. 580007920

שדרות שאול המלך 8, בית אמות משפט

ת"ד 40008, תל אביב 61400

3. עיריית תל אביב מ.י. 500250006

מרחוב אבן גבירול 69, כיכר רבין, תל אביב

4. עיריית ירושלים מ.י. 500230008

כיכר ספרא 1, ירושלים

5. עיריית חיפה מ.י. 50024007

ת.ד. 4811, חיפה 31047

וכן 249 רשויות מקומיות נוספות כמפורט בנספח א' לבקשה זו

בקשה לאישור תובענה מייצוגית

[לפי סעיף 11 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו – 2006]

בית-המשפט הנכבד מתבקש בזאת כדלהלן:

א. לאשר את הגשת תובענת המבקשת כנגד המשיבות כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק התובענות

הייצוגיות, התשס"ו - 2006 [להלן: "חוק התובענות הייצוגיות"];

העתק מכתב התביעה מצורף לבקשה זו ומסומן במילים "כתב התביעה".

ב. לקבוע כי הקבוצה בשמה מוגשת התביעה הייצוגית על ידי המבקשת [להלן – "הקבוצה המיוצגת"]

או "הקבוצה", תכלול את כל מי ששילם למשיבים בשנתיים שקדמו ליום הגשת התובענה, או
בחלק מהן, ארנונה כללית.

ג. לקבוע כי עילות התובענה הן כדלהלן:

1. עילות תביעה מדיני עשיית עושר ולא במשפט;

2. גביית ארנונה בניגוד לחוק;

3. עילות מתחום הפרת חובת תום הלב הכללית;

4. עילות מתחום המשפטי המנהלי;
5. עילות תביעה נזיקיות על-פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש];
- ד. לקבוע כי התובענה הייצוגית מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לקבוצה כולה, היינו: עוולות ומעשים שלא כדין שביצעו המשיבות כלפי חברי הקבוצה בשנתיים שקדמו ליום הגשת התובענה;
- ה. לקבוע כי הסעדים המבוקשים הם סעד הצהרתי וסעד כספי, כמפורט להלן:

ה1. הצהרתי

לקבוע כי המשיבות 3 ואילך אינן רשאיות לעדכן את תעריפי הארנונה לשנת 2009 בשיעור של 4.57%, אלא בשיעור החוקי של 2.62% בלבד, כמפורט בבקשה זו ובכתב התביעה;

ה2. כספי

לחייב את המשיבות להשיב לכל חברי הקבוצה את הסכומים שנגבו מהם ביתר בשנתיים שקדמו ליום הגשת התובענה, כארנונה כללית, בעקבות העלאה שגויה של תעריפי הארנונה בשנת 2007 "שהשתרשה" גם לשנים 2008 ו- 2009, ואשר התבססה בין היתר על עליית השכר הציבורי במשק בשקלים חדשים ולא על עליית מדד השכר הציבורי, כפי שמורה החוק;

- ו. להורות כי ההחלטה בבקשה זו ונוסחה יפורסמו בהתאם לקבוע בחוק התובענות;
- ז. לקבוע את שכר טרחתם של עורכי הדין והמבקשת בערכאה זו;
- ח. ליתן הוראות נוספות בדבר הדיון בתובענה כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון;
- ט. לחייב את המשיבות בהוצאות הדיון בבקשה זו, לרבות שכר טרחת עורכי-דין.
- י. להתיר למבקשת ולחברי הקבוצה לפצל את סעדיהם, אם יינתן סעד הצהרתי בלבד.

ואלה נימוקי הבקשה:

כל הנטען בבקשה זו נטען במצטבר ו/או לחילופין, הכל לפי הדבק הדברים והקשרם. המספרים בצידי פסק הדין מציינים את מספרם כאסמכתא מצורפת. ההדגשות אינן במקור, אלא אם צוין אחרת במפורש.

א. הצדדים

1. המבקשת, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, היא אגודה עותומנית החל משנת 1966, ומהווה מסגרת פדרטיבית בה מיוצגים הארגונים הכלכליים הגדולים במדינה במגזר הפרטי, אשר בהתאם להרשאה מפורשת מהארגונים הבאים מוגשת בקשה זו: התאחדות התעשיינים בישראל, התאחדות האיכרים בישראל, התאחדות הקבלנים והבונים בישראל, התאחדות הסוחרים בישראל, איגוד הבנקים בישראל, התאחדות תעשייני היהלומים בישראל בע"מ, התאחדות המלונות בישראל, התאחדות ענף הקולנוע בישראל, התאחדות חברות לביטוח חיים בישראל בע"מ, הארגון הארצי של מפעלי השמירה בישראל, האיגוד הכל ארצי של מפעלי הנקיון והאחזקה בישראל, האגוד הארצי למסחר בישראל, התאחדות המלאכה והתעשייה בישראל, איגוד לשכות המסחר בישראל ולשכת ארגוני העצמאיים בישראל [להלן ביחד – "הארגונים הכלכליים"].

2. מטרתה הציבורית של המבקשת, כפי שהוגדרו בתקנונה, הן לאגד את הארגונים הכלכליים לארגון-גג משותף במטרה לקדם את היוזמה החופשית בתחומי המשק במדינה, לקדם יחסים תקינים בין מעבידים ועובדים, להיות לעזר לארגונים הכלכליים במשא ומתן עם ארגוני עובדים ולקדם את האינטרסים של הארגונים הכלכליים בכל הנוגע למערכת המסים השונים.
3. המבקשת היא אפוא "ארגון" כמשמעו בסעיף 2 לחוק התובענות הייצוגיות, היינו: תאגיד, שלא הוקם על-פי דין, הקיים ופועל באופן סדיר ממשי, מזה עשרות שנים, לקידום מטרת ציבורית, ואשר נכסיו והכנסותיו משמשים להשגת המטרות הציבוריות בלבד, ופעילותו אינה מטעם מפלגה או גוף פוליטי או בזיקה למפלגה או גוף כאמור או לשם קידום מטרתיהם.
4. ביום 9.11.08 הוגשה בבית משפט נכבד זה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד עיריית תל אביב (ת.מ. 134/08 אייל בלצר ואח' נגד עיריית תל אביב), אשר עוסקת בשאלה משפטית משותפת וזוהה לזו המועלית במסגרת בקשה זו, והיא, כפי שיפורט בהרחבה להלן, חישוב שגוי של עדכון תעריפי הארנונה ברשות המקומית החל משנת 2007.
- ייאמר מיד כי ב"כ המבקשים בת.מ. 134/08 הם גם ב"כ המבקשת בהליך זה.
5. ביום 12.11.08 הוגשה במסגרת ת.מ. 134/08 הנ"ל בקשה לצרוף משיבים נוספים: עיריית ירושלים ועיריית חיפה (בש"א 32957/08), וזאת מן הנימוק כי מדובר בשאלה משפטית אחת הוזה לחלוטין ונוגעת לכל הצדדים באופן זהה, וכי ניהול הליכים מקבילים בערכאות שונות עלול להוביל לפסיקות סותרות באותה שאלה. נכון למועד הגשת בקשה זו טרם הוגשה תגובת המשיבות לבקשה זו.
6. לאחר הגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית הנ"ל, ובעקבות ההד הציבורי אשר היא יצרה, ערכה המבקשת בדיקה מקיפה, עד אשר היא שוכנעה לחלוטין כי יהיה זה נכון ואף הכרחי לעמוד כארגון בתביעה בהתאם להוראות סעיף 4(א)(3) לחוק התובענות הייצוגיות, שכן התביעה שבנדון מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל ציבור הנישומים בארנונה, לרבות חברי הארגונים הכלכליים המאוגדים על ידי המבקשת, וכן כי קיימת אפשרות מעל לסבירה כי נגרם ויגרם נזק של ממש לקבוצה, אשר בשמה הוגשה הבקשה לאישור התובענה כיייצוגית.
- ודוק, מדובר בארגון, אשר רשאי על פי הוראות חוק התובענות הייצוגיות לתבוע את כל הרשויות המקומיות ולייצג את כלל ציבור הנישומים ללא צורך בעילת תביעה אישית כנגד כל אחת מהמשיבים. בכך יש כדי לאפשר לכלל הצדדים המעורבים במחלוקת לשבת תחת קורת גג אחת ולדון במחלוקת במאומה בפני אותה המנהל.

כמו כן, ולמרות שלשון החוק היא ברורה ואינה מאפשרת או מצריכה פרשנות תכליתית, מדובר בארגון, אשר יש לו תרומה וידע רב לגבי המהלכים שקדמו לחקיקת הנוסחה בדבר חישוב העלאת תעריפי הארנונה המתבררת בהליך זה, ובכך יש לו יכולת לפרוס בפני בית המשפט הנכבד יריעה רחבה ולשפוך אור על הרקע העובדתי וההיסטורי נשוא המחלוקת, להציג בפני בית המשפט הנכבד את ההשלכות הכלכליות החמורות שעלולות להיווצר כתוצאה מדחיית הבקשה לגופה, ויתכן אף לסייע בהסדרת המחלוקת במסגרתו המקיפה של הליך זה, בו מצויים כל הצדדים הנוגעים בדבר (כלל הרשויות המקומיות וכלל הנישומים בארנונה), אשר אינם מחייבים הכרעה שיפוטית דווקנית.

7. המשיבים 1 ו-2, מרכז השלטון המקומי בישראל ומרכז המועצות האזוריות הנם עמותות המאגדת את כלל הרשויות המקומיות ועיקר עיסוקם בייצוג הרשויות המקומיות מול מוסדות המדינה והשלטון המרכזי. משיבים אלה צורפו לבקשה זו בחיותו הגוף המתאים לייצג את כלל הרשויות המקומיות בהליך זה ולהביע את עמדתם בפני בית המשפט הנכבד.
8. המשיבות 3 ואילך [כמפורט בנספח א' לבקשה זו] חן כלל הרשויות המקומיות במדינת ישראל אשר כוננו כדין בהתאם לפקודת העיריות [נוסח חדש], פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] או צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח – 1958 (המשיבות 3 ואילך יקראו להלן ביחד "המשיבות").
9. למען הסדר הטוב יצוין, כי חלק מהגופים החברים בארגונים הכלכליים, המיוצגים ע"י המבקשת או מי הם, מנהלים הליכים נגד מי מהרשויות המשיבות, שעניינם גובה הארנונה החלה עם אותם גופים.
10. המבקשת תדגיש, כי למיטב ידיעתה, למעט הבקשה המתבררת בפני כבוד השופטת רונן בת.מ. 134/08, כל מחלוקות הארנונה המתבררות בין חברי הקבוצה המיוצגת (כלל הנישומים בארנונה במדינת ישראל), הטענות המפורטות בבקשה זו לא נטענו מעולם בהליך משפטי כלשהו.

איחוד הדיון בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות

11. כאמור, ביום 9.11.08 הוגשה בבית משפט נכבד זה, בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד עיריית תל אביב (ת.מ. 134/08 אייל בלצר ואח' נגד עיריית תל אביב) וביום 12.11.08 הוגשה בקשה לצרוף משיבים נוספים: עיריית ירושלים ועיריית חיפה (בש"א 32957/08).
12. הדיון בבקשה לאישור התובענה הייצוגית נקבע בפני כבוד השופטת רות רונן, ונכון למועד בקשה זו הוא ממתין להגשת כתבי תגובה או הודעה בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק התובענות הייצוגיות, ובהתאם ייקבע המשך הדיון בבקשה.
13. סעיף 7 (א) לחוק התובענות הייצוגיות קובע קובע סדר פעולות ברור בנוגע לאיחוד הדיון בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות:

7" (א) (1) מצא בית המשפט שאליו הוגשה בקשה לאישור כי תלויה ועומדת בקשה לאישור קודמת או תובענה ייצוגית קודמת, אשר מתעוררות בה שאלות משותפות של עובדה או משפט, הזהות או דומות בעיקרן לשאלות המתעוררות בבקשה לאישור, רשאי הוא, אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות הענין, להורות על העברת הדיון בבקשה לאישור לבית המשפט שאליו הוגשה הבקשה לאישור הקודמת או התובענה הייצוגית הקודמת, ואם נקבע השופט או המותב שידון בבקשה הקודמת או בתובענה הקודמת – לאותו שופט או מותב.

(2) מצא בית המשפט כי מתקיים האמור בפסקה (1), והיתה הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור המאוחרת זהה או דומה בעיקרה לקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור הקודמת או התובענה הייצוגית הקודמת,

יורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לאישור המאוחרת לבית המשפט שאליו הוגשה הבקשה לאישור הקודמת או התובענה הייצוגית הקודמת, ואם נקבע השופט או המותב שידון בבקשה הקודמת או בתובענה הקודמת – לאותו שופט או מותב.

14. תכלית ההוראה לאיחוד דיונים המתנהלים בפני אותו בית המשפט הינה להשיג יעילות דיונית ולמנוע פסיקות סותרות המתייחסות לאותה העילה או קבוצת תובעים מיוצגת. מתכלית זו מתחייב להעביר את התיקים לאותו "שופט או מותב" על-מנת שזה יבחן את הדרך הדיונית הראויה לברור המחלוקת לאחר שנפרסה בפניו עמדת המשיבים.
15. היות ושני ההליכים שבנדון עוסקים בשאלה זחה, והיות וממילא הם מתבררים בפני אותו בית משפט, והיות ובמקרה דנן כבר נקבעה זהות המותב שידון בת.מ. 134/08, שומה על בית המשפט הנכבד להורות על העברת התיק לאותו שופט מכוח סעיף 7 (א) לחוק התובענות הייצוגיות.
16. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על העברת הדיון בבקשה לאישור התובענה הייצוגית שבנדון לשופטת רות רוני, אשר דנה בבקשה לאישור התובענה הייצוגית בת.מ. 134/08.

ב. התביעה

17. עניינה של התובענה בחישוב שגוי של עדכון תעריפי הארנונה, בכל הרשויות המקומיות בארץ, שנעשה החל משנת 2007.
18. חוק החסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ג – 1992 (להלן – "חוק ההסדרים") קובע בסעיף 9 (ב) כי מידי שנה יש להעלות את תעריפי ארנונה בשיעור העדכון כפי שמפורט בחוק [לשם הנוחיות העתק החוק מצ"ב לבקשה זו כנספח ב'], וכדלהלן:

"(ב) סכום הארנונה הכללית בשל מטר רבוע שתטיל מועצה על כל אחד מסוגי הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין בשל מטר רבוע של אותו נכס בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור העדכון, ובלבד שהסכום שיוטל כאמור לא יפחת מהסכום המזערי ולא יעלה על הסכום המרבי שקבעו השרים בתקנות לפי סעיף קטן (א)"

שיעור העדכון הוגדר בסעיף 7 לחוק כד:

"שיעור העדכון" – עדכון בשיעור של שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מתצית שיעור עדכון המדד ומתצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי;

שיעור עדכון מדד השכר הציבורי, הוגדר שם כך:

"שיעור עדכון מדד השכר הציבורי" – שיעור השינוי במדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה.

כמו כן המחוקק מפנה בהגדרות שם למדד השכר הציבורי:

"מדד השכר הציבורי" – מדד השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר, לפי ענפים כלכליים ראשיים נבחרים, לענין עובדים ישראלים, בענף סך כל השירותים הציבוריים, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירחון הסטטיסטי לישראל;

(להלן: "מדד השכר הציבורי")

לצורך חישוב מדד המחירים לצרכן קבע המחוקק כי המדובר במדד המחירים לצרכן:

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

כמו כן נקבעו התאריכים עליהם מסתמך העדכון:

"שיעור עדכון המדד" – שיעור השינוי במדד שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת המדד שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;

19. אם ניישם את הוראת המחוקק על מנת להגיע לשיעור השינוי של תעריף הארנונה לשנת 2009, נגיע לתוצאה דלהלן:

הנתונים כפי שפורסמו בירחון הסטטיסטי לישראל:

מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2007 – 106.1 (שהוא המדד בגין חודש יולי 2007).

מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2008 – 107.2 (שהוא המדד בגין חודש יולי 2008).

• העתק העמודים הרלוונטיים מתוך הירחון הסטטיסטי לישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מצ"ב כנספחים 11' ו-12' בהתאמה.

מדד המחירים לצרכן שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2007 לפי בסיס 1987 – 457.8 (שהוא המדד בגין חודש ספטמבר 2007).

מדד המחירים לצרכן שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2008 לפי בסיס 1987 – 483.08 (שהוא המדד בגין חודש ספטמבר 2008).

החישוב של עדכון שיעור עליית תעריפי הארנונה לשנת 2009 על פי הוראת חוק ההסדרים הינו אם כן:

שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון המדד ומחצית שיעור

עדכון מדד השכר הציבורי:

$$0.8 \times \left(\frac{483.08}{457.8} - 1 + \frac{107.2}{106.1} - 1 \right) \times 0.5 = 2.62\%$$

20. למרות האמור לעיל, בחוזר שהוציא מנהל המינהל לשלטון מקומי במשרד הפנים מיום 26.10.08 לגזברי הרשויות המקומיות, הומלץ לרשויות להעלות את הארנונה בשנת 2009 בשיעור של 4.57%, ולא בשיעור של 2.62% כפי שהיה צריך להיות. אילו היו מיישמים כדן את הוראות החוק.

• העתק המכתב של מנהל מינהל השלטון המקומי, מצ"ב כנספח ד' לבקשה זו.

21. ההבדל בשיעור אחוז העלאת הארנונה בין החישוב שהבאנו לעיל, לבין החישוב שנעשה במכתב שהובא כנספח ד' לעיל, נובע מכך, שלמרות שהוראות החוק מפנות מפורשות לשיעור השינוי במדד השכר הציבורי, ערך עורך החוזר את החישוב לפי אחוז השינוי בשכר הציבורי כפי ערכו בשקלים חדשים, ולא לפי השינוי במדד, כפי שהורה המחוקק באופן מפורש.

22. בירחון הסטטיסטי לישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ואשר העמודים הרלוונטיים ממנו צורפו כנספח ג', מפורסמות שתי טבלאות זו למעלה מזו. בטבלה העליונה מופיע השכר במחירים שוטפים בשקלים חדשים, ובטבלה התחתונה מפורסמים המדדים במחירים קבועים – אלה הם המדדים אליהם מפנה חוק ההסדרים, הם ולא אחרים שאינם קיימים שם!

23. השינוי בשיעור השכר הציבורי שונה מהשינוי במדד השכר הציבורי, בכך שמדד השכר הציבורי המפורסם מתייחס לשינוי השכר הריאלי (בהתעלם מהשפעות אינפלציוניות), ולעומת זאת כאשר מודדים את השינוי בשכר (ולא במדד השכר) אנו כוללים בעלייה זו גם את שיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

לשם הבהירות יוסבר כדלהלן, השכר הציבורי לחודש יולי 2007 עמד על 7,674 ש"ח ומדד השכר הציבורי עמד על 106.1, השכר הציבורי לחודש יולי 2008 עמד על 8,127 ש"ח ומדד השכר הציבורי עמד על 107.2.

שיעור העלייה בשכר הוא:

$$(8,127/7,674)-1=5.9\%$$

שיעור העלייה במדד הוא:

$$(107.2/106.1)-1=1.03\%$$

ההפרש בין שיעור עליית המדד הציבורי לשיעור עליית השכר הציבורי נובע מכך שמדד השכר הציבורי משקף את העלייה הריאלית ומנטרל את ההשפעה האינפלציונית, כאשר זה הרכיב בנוסחה אליו הפנה המחוקק באופן חד משמעי, מפורש, שלא ניתן למצוא לו עיגון לשוני אחר המאפשר או מצריך דיון כלשהו בתכלית החוק.

24. כפי שראינו לעיל המחוקק מפנה מפורשות ובאופן שאיננו משתמע לשתי פנים לשיעור השינוי במדד השכר הציבורי כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה:

”מדד השכר הציבורי” – מדד השכר החודשי ... כפי שמפרסמת הלשכה
המרכזית לסטטיסטיקה בירחון הסטטיסטי לישראל;
”שיעור עדכון מדד השכר הציבורי” – שיעור השינוי במדד השכר
הציבורי ...

לפיכך שימוש בשכר הציבורי בשקלים חדשים (שאינו מדד כללי) ולא במדד השכר הציבורי, אינו תואם את לשון החוק ואינו חוקי.

ודוק היטב, לאור לשונו הברורה של החוק אין כל צורך או אפשרות להיכנס לתכליתו של החוק. יחד עם זאת, וככל שהמשיבים ינסו להעלות טיעונים העומדים בסתירה ללשון החוק, הרי שהמבקשת תעמוד על עמדתה כי אין כל אפשרות או צורך לדון בתכלית החקיקה, אולם יחד עם זאת תדגיש כי תכלית החוק תואמת גם את לשונו הברורה ולא את הדרך בה נקטו המשיבים: שימוש במחירים בשקלים חדשים במקום שימוש במדדים אליהם מפנה החוק במפורש.

25. בשנת 2007 העלתו המשיבות את שיעור הארנונה ב- 2.73% בעוד שעל פי החוק ובהתאם לחישוב שהראנו לעיל שיעור העדכון היה צריך לעמוד על 1.81%:

$$0.8 \times \left(\frac{451.48}{445.82} - 1 + \frac{108}{104.6} - 1 \right) \times 0.5 = 1.81\%$$

• העתק העמודים הרלוונטיים לנתונים הנ"ל מתוך הירחון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מצ"ב כנספח ה'.

26. בשנת 2008 שיעור העדכון היה בשיעור של -0.0%.

27. העולה מהאמור שבשנים 2007 ו- 2008 גבו הרשויות המקומיות מכלל הנישומים, ובכלל זה העסקים ובתי המגורים, ארנונה ביתר בשיעור של 0.92% בכל אחת מהשנים, שלא כדון, ולפיכך עליה להשיב כספים אלו לחברי הקבוצה.

28. עוד יצוין, כי שיעורי העדכון המפורטים בבקשה הגם מצטברים, היינו באים זה על גבי זה, כך שבשנת 2009 למשל, שיעור העדכון האפקטיבי יהיה נמוך מ- 2.62% (כ- 1.7% בלבד) לאור התריגה הנגררת מהשנים הקודמות.

סכום ההשבה

29. להלן הערכת סכום התביעה על דרך האומדנא:

30. בהתאם לנתונים המופיעים באתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, תחת הכותרת, תקבולים ותשלומים של הרשויות המקומיות, הסך הכולל של תקבולים מהכנסות ארנונה בעיריות, במועצות המקומיות והמועצות האזוריות לשנת 2006 עמד על סך 14,247,000,000 ש"ח (ארבעה עשר מיליארד ומאתיים ארבעים ושבעה ש"ח).

העתק דו"ח כספי מרוכז של הרשויות מקומיות מצ"ב לבקשה זו כנספח ו'.

31. מכאן שאחוז אחד (0.92%) מסכום הארנונה שגבו הרשויות המקומיות בשנים 2007 ו-2008 מסתכם לסך של 142,470,000 ש"ח בגין כל אחת מהשנים. בשנת 2009 ההפרש מהותי ומשמעותי יותר והוא עומד על 2.87% (0.92% שנגרר משנת 2007 בתופסת התריגה בשנת 2009 שהיא ההפרש שבין 4.57% ל- 2.62%. הודעות חיוב שגויות לשנת 2009 נשלחו בימים אלה וככל הנראה רק חלק בלתי ניתן להערכה מהם שולם זה מכבר.

פרשנות חקיקת מיסים בכלל וחקיקת ארנונה בפרט

32. כפי שראינו לעיל לשון החוק הינה ברורה וחד משמעית ומפנה לשינוי במדד השכר הציבורי כפי שמפורסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בעת מתן פרשנות ללשון החוק, קיים מתחם אפשרויות לשוניות אשר מתוכו נבחרת האפשרות המשפטית המתאימה. הכלל הוא שהפרשן אינו רשאי ליתן ללשון החוק משמעות שאינה מתיישבת עם לשונו:

"ללשון החקיקה תפקיד כפול בתהליך הפרשני. בראש ובראשונה, הלשון קובעת את מתחם האפשרויות הלשוניות, אשר מתוכו נבחרת המשמעות המשפטית. בנוסף לכך, הלשון היא מקור- גם אם לא בלעדי- אשר באמצעותו הפרשן למד על תכלית החקיקה. המשמעויות הלשוניות השונות מעלות אפשרויות שונות באשר לתכלית החקיקה. לשון החקיקה מעידה על התכלית הסובייקטיבית שעמדה לנגד עיני המחוקק...במישור הלשוני, אין הלשון היא תנאי בלעדיו אין לתהליך הפרשני. אין הפרשן רשאי לתת ללשון החוק משמעות שהיא אינה יכולה לשאת. במישור התכליתי, הלשון היא אך אחד מבין מגוון האמצעים לקביעת תכלית החקיקה...הפרשן אינו רשאי להגשים תכלית שלהגשמתה אין אחיזה ולו מינימלית בלשון החקיקה..." (ראה א. ברק פרשנות במשפט, כרך שני-פרשנות החקיקה בעמ' 279-277).

לענין זה נקבע בע"פ 3027/90 חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד מה (4) 364

בעמ' 395:

"כל פירוש חוק צריך למצוא עיגון, ולו מינימלי, בלשון החוק. אין ליתן לחוק משמעות שלשונו אינה יכולה לשאת. מתן משמעות כזאת אינה פרשנות אלא פיתוח המשפט או השלמת חסר בלשון החוק".

33. באופן דומה כתב השופט א' ויתקון, (דיני מיסים, מהדורה רביעית, עמ' 41), כי מן המפורסמות הוא שדיני מיסים יש לפרש פירוש דווקני. כלומר מקום שדברי החוק אינם מגלים כוונה ברורה לחיוב הנישום, אין למלא את החסר בדרך היקש או גזירה שווה או על ידי השערות לגבי "כוונת המחוקק" הנסתרת.

34. לאחרונה חזר בית המשפט העליון בע"א 10977/03 דור אנרגיה נ' בני ברק [באתר נבו] כי דיני ארנונה היות ומדובר בדיני מיסים ובצורך להגן על זכות הקנין שהינה זכות חוקתית, הרי שאם יש ספק לגבי הפרשנות - ספק זה פועל לטובת הנישום:

"מכל מקום, אף אם נאמר כי כפות המאזניים מעוינות בפרשנות ההגדרה, עדיין תיטה הכף לפרשנות המערערת. בדיני המיסים, כאשר תכליתו של דבר החקיקה אינה ברורה, יש לפרשה באופן דווקני, המקל עם הנישום:

"במקרה זה עליו (על הפרשן - א"ר) לעשות שימוש בחזקה נוספת... זו החזקה הקובעת, כי אין להטיל מס אלא על-פי תכלית ברורה. אין להטיל מס על פי חזקת תכלית שהיא בספק. מקורה של חזקה זו בזכויות האדם. חקיקת מס פוגעת פגועת ברכושו של האדם ובזכויותיו על פי המשפט הכללי. חזקה היא, כי חוק אינו מבקש לפגוע בזכויות-יסוד של האדם, אלא אם-כן התכלית הפוגעת ברורה ומוצקה" (ברק, פרשנות דיני המיסים, בעמ' 437. כן ראו עניין חצור, בעמ' 76-77; ע"א 524/89 דיגיטל אקופמנט בע"מ נ' מ"י, פ"ד מה (4) 573, 577 (השופט לרין); ע"א 662/85 מנהל מס קניה נ' כנפי מתכת בע"מ, פ"ד מג(2) 3, 10 (השופט לרין))."

כמו כן ראה האמור בע"א 10643/02 חבס ואח' נ' עירייה הרצליה [באתר נבו], גם לענין פרשנות לצורך חיוב בארנונה:

במידה שמוצה הניתוח הלשוני והתכליתי של החוק, והשופט טרם הגיע לתשובה באשר לשאלה המונחת בפניו, עליו לפרש את החוק בהתאם לעקרונות הכלליים של השיטה. כאשר מדובר בחקיקת מס אחד העקרונות הרלוונטיים הוא שמירה על קניין הפרט והגנה עליו מפני התערבות שלטונית (עניין חצור, לעיל, בעמ' 76). לפיכך, במידה שלא נמצאה תשובה, כאמור, במסגרת הפרשנות התכליתית יש לפרש את הוראת המס לטובת הנישום (ברק, לעיל, בעמ' א-11).

35. בענייננו אין כלל צורך להיכנס לשאלות פרשניות משום שלשון החוק ברורה מאין כמוה וחד משמעית. יתרה מזו, המשק בישראל מצוי בפני מיתון עמוק ועליית תעריפי הארנונה בשיעור חד של 4.57% עלולה להיות הקש ששבר את גב הגמל ולהמיט אסון כלכלי על עסקים ומשקי בית רבים. מדובר בשיעור העלאה חסר תקדים וחסר בסיס חוקי.

ג. העילות המשפטיות

36. בחלק זה יפורטו עילות התביעה כנגד המשיבות המבוססים על דברי חקיקה שונים. עילות התביעה נובעות כולן מהעובדה שהמשיבות גבתו מהקבוצה המיוצגת ארנונה שהיא בחלקה מס בלתי חוקי.

ג. עילות תביעה מדיני עשיית עושר ולא במשפט

37. כמתואר בבקשה זו על נספחיה, המשיבות קיבלו שלא על פי זכות שבדין כסף מהקבוצה.
38. המשיבות חייבות להשיב לקבוצה את כל הכספים אשר שולמו ביתר מכוח סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשל"ט-1979 [להלן – "חוק עשיית עושר"].
39. לעניין זה יודגש, כי המשיבות אינן פטורות מהשבה לפי סעיף 2 לחוק האמור, שכן לקבוצה נגרם חסרון כיס וההשבה היא צודקת, ועוד יותר מכך מוסרית ומתחייבת כשמדובר ברשויות ציבוריות האמורות להקפיד על ניהול תקין ומקצועי ולא לגבות כספים מהציבור שלא כדין.
40. רשות מקומית ממונה גם על חינוך הציבור ולא רק על איסוף אשפתו. השבת כספים שנגבו ביתר היא עניין מחנך. יש בכך משום הגברת אמון הציבור ברשויות השלטון. אזרח היודע כי כספו יושב לו אם נגבה ביתר, ישלם בקלות רבה יותר את המס הנדרש ממנו על מנת לקיים פעילות סדירה ותקינה של מוסדות הציבור. למעשה, אמונה זו היא שהביאה לכך שמאות אלפי אזרחים שילמו את חיובי היתר מבלי לשאול שאלות ולחקור דבר חוקיות התעריפים הנדרשים מהם.
41. אמר על כך כב' השופט קלינג שעה שאישר תובענה ייצוגית בענין ת.א. 1690/01 משה רונן נ' מועצת עיריית בת-ים [באתר נבו] כשהוא מצטט מדבריו של פרופ' פרידמן :

"רשות שלטונית יכולה לתכנן הטלת מס וגביית מס באופן שחלוקת הנטל תהיה צודקת ולא תחתך על פי גורם מקרי, שלפיו אלה ששילמו מס, שאיננו מגיע, יפלו קורבן לצורכי הכלל."

וממשיך בית המשפט מדבריו של פרופ' ד' פרידמן בספרו "דיני עשיית עושר ולא במשפט" [מהדורה שניה בעמ' 1877], אשר ראוי להביאם כלשונם :

"קשה לקבל את הגישה הכוללנית שלפיה צריכה הזכות להשבה להישלל מחמת ש"אין האזרח יכול לשבת בחיבוק ידיים...". השאלה המכרעת היא אם טעה האזרח ושילם מתוך שהאמין שהדין מחייב אותו להיענות לדרישת התשלום. אם כך הדבר, אין סיבה לשלול זכותו להשבה בטענה שהיה עליו לפנות לבית המשפט, וכי מדוע יעשה זאת שעה שהוא מאמין (בטעות) שהדרישה בדין יסודה?

גם העובדה, כשלעצמה, שהטעות נוגעת למספר רב של בני אדם, איננה צריכה לשמש מכשול להשבה. מדובר בגביית כספים שלא כדין, שנעשתה על ידי רשות ציבורית, המצווה להקפיד על רמת התנהגות גבוהה ועל כך שגביית המס תעשה בצורה הוגנת ונאותה... הדעת נותנת כי אזרח המקבל דרישת תשלום מן השלטון, רשאי להניח כי הדרישה מבוססת על אדני החוק.

שליח זכות ההשבה במקרה תשלום מס שאיננו מגיע, משמעותה שמוטל על האזרח לבדוק כל דרישת תשלום המופנית אליו מצד השלטון. בדיקה כזו עשויה לחייב קבלת יעוץ משפטי ובמקרים רבים תהיה כרוכה בהוצאות. ספק אם ניתן להצדיק מדיניות משפטית הקובעת עקרון כזה. נראה שגם מנקודת ראותן של הרשויות יש לחתור למצב שבו יחוש האזרח שהשלטון נוהג עימו ביושר, כך שהאזרח ידע שהוא חופשי להיענות לדרישת תשלום של השלטון, בידעו שאם יתברר כי נפלה טעות יוחזר לו כספו.

42. תמיכה בגישה המכירה בזכות להשבה מצא פרופ' פרידמן [שם, עמ' 880] בהחלטתו של הנשיא שמגר בבר"ע 2824/91 עיריית חיפה נ' לה נסיונל, תקדין-על 91(3) 2563, שבה נאמר:

"...על עמדת המערערת גם מכבידה העובדה שאין מחלוקת בקשר לכך שאכן שולם למעשה סכום של ארנונה כללית העולה על מה שהמשיבה היתה חייבת לשלם כדין.

בנסיבות כאלה ראוי היה שהרשות הציבורית תחזיר את מה ששולם ביתר גם ללא התדיינות."

43. דין הוא שבית המשפט הנכבד יורה אפוא על השבת הסכומים שנגבו ללא זכות שבדין.

2.2. עילות תביעה מדיני חובת תום הלב הכללית

44. על שליחי הציבור, כל שכן על רשות מקומית ציבורית, מוטלת חובה לפעול בתום לב ובדרך מקובלת כלפי הציבור. חובה זה תלה "כעיקרון על" מכוח סעיף 61(ב) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג – 1973 אשר מרחיב את היקפה לעבר פעולות משפטיות וחייבים שאינם בבחינת חוזה.

45. מסכת העובדות שפורטה בבקשה זו מובילה למסקנה שהמשיבות פעלו שלא כדין והעשירו את קופתן על חשבון הקבוצה.

3.2. עילות נוספות מתחום המשפט המנהלי

46. במעשיהן ובמחדליהן של המשיבות פעלו הן בחוסר ו/או בהריגה מסמכות, בחוסר סבירות קיצוני ומשיקולים זרים.

47. המעשים המתוארים לעיל מהווים פגיעה בלתי מדתית בקניין התובע, בניגוד לעקרונות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

4.2. עילות תביעה על פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] [להלן: "פקודת הנזיקין"]

48. מעשיהן של המשיבות מהווים עוולות מסוג הפרת חובה תקוקה, תרמית, גזל ורשלנות:

15ג(1). הפר חובה חקוקה

49. המשיבות הפרו חובה חקוקה בכך שהטילו מס ללא מקור סמכות חוקי, בניגוד לסעיף 1 לחוק יסוד: משק המדינה, ובניגוד להוראה מפורשת של "חוק ההסדרים" בדבר שיעור עדכון תעריפי הארנונה.

50. עוולת הפר חובה חקוקה נמנית על עוולות המסגרת, אשר המאפיין העיקרי הייחודי להן שהמחוקק הותיר בידי בימ"ש את עיקר המלאכה לצקת תוכן לתוך המסגרות הכלליות הנודעות לעולה זו.

"יסוד החיוב בעוולה זו הוא ב'פירוש כוונת המחוקק' בחיקוק פלוני,

חריץ לפקודה, ונראה בעליל כי רב לו ידו של ביהמ"ש ביצירות

חבויות". [ד"נ 6/66 שתאדה נ' חילו, כ (4) 617]

[נראה גם: י. אנגלרד, א. ברק מ. חשין דיני הנוזיקין – תורת הנוזיקין הכללית, ג. טדסקי עורך, מהדורה שניה, תשל"ז, י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית 104].

51. התנהגותן של המשיבות מקיימת את כל יסודותיה של עוולת הפר חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנוזיקין, ובכלל זה את חמשת היסודות המרכיבים עוולת הפר חובה חקוקה: קיומה של חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק; החיקוק נועד לטובתו של הניזוק; המזיק הפר את החובה המוטלת עליו; ההפרה גרמה לניזוק נזק; הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק.

[ראה ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לו (1) 113 וכן ע"א 2222/98 אגודת בית החולים מקאסד ירושלים נ' כאיד מוחמד מרוואני, תקדין עליון 2000 (2) 709].

(א) קיומה של חובה מכוח חיקוק - כפי שפורט לעיל בהרחבה, סמכותן של הרשויות המקומיות בהטלת מס כפופה לחקיקת ההקפאה וחוק יסוד משק המדינה ולחוק ההסדרים. המשיבות הפרו את הוראת חוק ההסדרים בהעלות את שיעור הארנונה בניגוד להוראות המפורשות של חוק וכן הפרו את הוראות חוק יסוד משק המדינה, שעה שהיא מטילה וגובה מס ללא כל בסיס חוקי.

(ב) החיקוק נועד לטובת הקבוצה - הגבלת כוחן של הרשויות המקומיות להטיל ולגבות מס נועדה לפקח ולהגביל את סמכותן של הרשויות המקומיות לקבוע את שיעורי הארנונה שהן רשאיות לגבות ממחזיקי נכסים בתחומה, על מנת שזו לא תגדיל את שיעורי המס, מעבר לשיעור הקבוע בחוק בדרך כלל. החיקוק נועד, בין היתר, לטובתה של הקבוצה המיוצגת כולה. גם אם תאמר שהחיקוק נועד להגן על האינטרס של כל אזרחי המדינה בכך שנועד לשמור על יציבות שיעורי המס, הרי שגם אז הוא נועד לטובת הקבוצה המיוצגת:

"נמצא, כי חוק עשוי להגן על האינטרסים של הפרט, גם אם הוא בא

להגן בדרך זו על האינטרסים של כל אחד מהפרטים במדינה". [ע"א

145/80 ועקנין שלמה נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד ל"ז,

בעמ' 142].

(ג) המשיבות הפרו את החובה המוטלת עליהן – המשיבות הפרו את חובתן להטיל ולגבות מס רק בשיעורים החוקיים. על המשיבות מוטלת חובה מוגברת לוודא ולבדוק שהכספים אותם הן גובות מבוססים על אדני חוק ומינהל תקין.

(ד) ההפרה גרמה לקבוצה נזק - ההפרה גרמה לחברי הקבוצה נזק ממון, הסכום שנגבה מהם ביתר.

(ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק - התנאי החמישי בא לקבוע זיקה בין מטרות החיקוק לבין הנזק שנגרם לקבוצה. הגבלת הרשויות המקומיות בהטלת מס מכוונת לעניין אחד – פיקוח והגבלת שיעורי המס באופן שהנישום ישלם מס בשיעור החוקי בלבד, כך שתיוותר בידיו הכנסה פנויה בשיעור שמעצבי המדיניות הכלכלית רצו להשיג.

ג5(3).רשלנות

52. המשיבות, לכל הפחות, נהגו ברשלנות ו/או הציגו מצג שווא רשלני. המשיבות פעלו בחוסר מיומנות, ללא מידת הזהירות הנדרשת בהפקת חיוביהן וקביעת תעריפיהן ובכך נהגו המשיבות כלפי הקבוצה ברשלנות.

53. המשיבות, כרשויות שלטונית מחויבות למידת זהירות מוגברת בהטלת תשלומי חובה על תושביהן: כפי שניתן לראות בבקשה זו טעות קטנה, ולו גם הקטנה ביותר, גורמת לחיוב יתר במאות מיליוני שקלים שלא כדין. המשיבות חבות חובת זהירות לחברי הקבוצה והמשיבות הפרו את חובת הזהירות הכללית והקונקרטית כלפי הקבוצה.

חיוב המשיבות בהשבה - האינטרס הציבורי

54. לאור המסכת המקיפה שהוצגה דלעיל (לרבות העילות המשפטיות הרבות של התובענה) ולאור חובת תום הלב המוגברת שחבה בה רשות שלטונית, יוסבר כי במקרה דנן קיים אינטרס ציבורי ראשון במעלה להשבת הכספים שנגבו ביתר על-ידי המשיבות.

להלן תובאנה קביעות הפסיקה בנוגע לרציונלים העומדים מאחורי חיוב המשיבות בהשבה.

55. בעמ"נ 227/04 פרץ בוני הנגב - אחים פרץ בע"מ ואח' נ' עיריית בית שמש קבע בית המשפט, כי הציבור בכלל והמעוררות בפרט רשאים היו לצפות כי הרשות תנהג כדין, ומשלא נהגה כך, הרי מוטל עליה להשיב את שקיבלה: ככל שהרשות תדע שיוטל עליה להשיב כספים שגבתה מהאזרח שלא כדין, כך תגבר מצידה המודעות לזהירות ולאחריות הנדרשת בגביית תשלומי חובה מהאזרחים.

56. בע"א 5242/04 (מחוזי-י-ס) עיריית בית-שמש ואח' נ' ד' רוטשטיין חברה לבניין ונכסים בע"מ (פורסם באתר נבו), קבע בית המשפט כי בבחינת השאלה האם חיוב הרשות בהשבה יהיה בלתי-צודק, יש לבחון תחילה את תום-ליבה של הרשות בביצוע הגבייה, כאשר כל אימת שהמדובר בהטלת תשלום חובה במקרה גבולי, עליה לנקוט במשנה זהירות ואחריות. כאשר תשלום החובה הבלתי חוקי נגבה מתוך אמונה כנה של הרשות בתקינות התנהלותה ובתום לב, יש ליתן משקל גם להתנהגות המשלם.

בנסיבות דנא יש לייחס לשיקולים שיכולים להעמיד לרשות הציבורית הגנה טובה מפני תביעת השבה בגין גביית תשלומים בחוסר סמכות - גורם הזמן ויציבות הקופה הציבורית, האינטרס הציבורי שבשימת קץ לסכסוכים ונטל הבדיקה, שיקולי צדק חברתי-- משקל נמוך לאור משקלה של הפגיעה בזכות חקנין של האזרח ולשונו הברורה של החוק.

57. יתרה מכך, כאשר הרשויות המקומיות עצמן מגישות תביעות קבוצתיות כנגד גופים שונים כגון מנהל מקרקעי ישראל ומקורות, הן עומדות על השבה דווקנית של גביית היתר שנעשתה מהן, תוך שהן דוחות כל ניסיון לשימוש בדוקטרינת הבטלות היחסית או ביצוע השבה חלקית (שבמקרה דנא כבר הוסדרה במסגרת חוק התובענות הייצוגיות. לעניין זה יפים דבריה של כבוד השופטת רות רוט בפסק דינה, אשר ניתן ביום 6.1.09 במסגרת ת.מ. 111/08 קובי זמיר נגד עיריית רמלה:

"אינני מקבלת גם את טענות המשיבה לפיה על בית המשפט להביא בחשבון את שיקול הפגיעה הכלכלית במשיבה, ואת השיקול של מניעת פגיעה בקופה הציבורית. שיקולים אלה הם שהנחו את המחוקק לתת לרשויות ציבוריות את ההטבה שבס' 9 לחוק – שהמשיבה כאן "ניצלה" אותה, ולא נדרשה לכן להשיב את מלוא הסכומים שהיא גבתה ביתר בשגגה מציבור משלמי הארנונה בעיר רמלה".

ד. התאמתה של התובענה למסגרת הייצוגית

58. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר תובענה זו כתובענה ייצוגית לפי סעיף 3 לחוק התובענות.

1. תובענה לפי חוק התובענות

59. בסעיף 3 (א) קובע חוק התובענות כי "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה".

60. התוספת השניה קובעת בסעיף 11, כי אחת מהתביעות שניתן להגיש בגינן בקשה לאישור תובענה ייצוגית היא: "תביעה נגד רשות להשבת סכומים שגבתה שלא כדין, כמס, אגרה או תשלום חובה אחר".

61. העולה מהאמור כי המסגרת הדיונית הראויה לברור תביעה זו היא תובענה ייצוגית בהתאם לחוק התובענות.

2' מן הכלל אל הפרט

62. בבחינת התובענה נשוא בקשה זו נראה, שאין כל מניעה לעשות שימוש בחוק התובענות כמסגרת דיונית לאשרה כתובענה ייצוגית.

63. מרכז הכובד של התובענה מצוי בתביעה כספית הנובעת בין היתר מעילות של עשיית עושר ומהעובדה שהרשות המקומית גבתה מס ביתר. המבקשת טוענת ומוכיחה כי מעשיהן של המשיבות נעשו לכל הפחות מתוך זלזול וחוסר תשומת לב להוראות החוק.

3' גודלה של הקבוצה מצדיק הגשת התובענה כתובענה ייצוגית

64. המבקשת מבקשת לייצג במסגרת בקשה זו את כלל נישומי הארנונה לרבות בתי העסקים ומשקי הבית במדינת ישראל. ללא ספק, היקפה וגודלה של קבוצה זו מצדיק את הדרך של תובענה ייצוגית וכי אין דרך אחרת להושיב את כל הצדדים הנוגעים בדבר במסגרת משפטית אשר תוכל למצוא פתרון שאינו מתייב הכרעה שיפוטית דווקנית במחלוקת.

65. יתירה מכך, גודלה של הקבוצה לא מאפשר, מבחינה מעשית, לצרף את כל חברי הקבוצה המוצעת או את כלל הרשויות המקומיות במסגרת תביעה רגילה, ויש בכך טעם נוסף המצדיק את הגשת התובענה בדרך של תובענה ייצוגית.

66. גודלה של הקבוצה מהווה עילה המצדיקה את אישורה של התובענה כייצוגית. התובענה הייצוגית נועדה לאפשר לאדם אחד או לקבוצת אנשים שניזקו של כל אחד מהם קטן יחסית, לתבוע בשם כל הנפגעים האנונימיים שסכום תביעתם הכולל גבוה ביותר נוכח ריבוי מספרם. בכך מגינה היא על אינטרס היחיד שנפגע ואיננו מגיש תביעה בשל הטרחה וההוצאות הכרוכות בכך.

בעניין דומה קבע בית המשפט בת.א. 1782/01 צילה ומאוריס הרשקו נ' עיריית ת"א [באתר נבו]:

"בענין שכפני נראה שכאשר מדובר בכמה מאות תובעים, גודל הקבוצה מצדיק את ההכרה בתובענה ייצוגית. היכולת לזהות את משלמי הארנונה בעזרת רישומי המשיכה, אינה גורעת גם היא מתחולתה של תקנה 29."

ד'4. שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה יוכרעו בתובענה

לטובת הקבוצה

67. השאלה השנויה במחלוקת בתובענה האם המשיבות גבו ארנונה בשיעור הנכון הינה שאלה מהותית המשותפת לכל חברי קבוצת התובעים וטענת המבקשת בנוגע לשאלה זו נועדה לבסס את אי חוקיות פעולתן של המשיבות.

68. לחברי הקבוצה עילת תביעה משותפת. בבסיס התביעה עומדת שיטת פעולה זהה של כל המשיבות כלפי כל הקבוצה. על פי שיטה זו הטילו וגבו המשיבות מכל חברי הקבוצה ארנונה ביתר.

69. למעשה, כל השאלות לדיון בתובענה זו מתנקזות לשאלה אחת הנוגעת באופן זהה לכלל חברי הקבוצה וכוללות את כל מרכיבי עילת התביעה.

70. בעניין ת.א. 785/98 (נצ"י) זילברשלג עיטל נ' אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ, דינים מחוזי, ל"ב (5), 15 עמד בית המשפט על מהותה של הדרישה האמורה, וקבע כי הפרות שמבוצעות באורח שיטתי ואחיד, הגם שלא נעשו במסמך אחד או בבת אחת, עומדות בגדרה של הדרישה לקיומה של עילה משותפת:

"אכן, הסכום המגיע לכל אחד מהתובעים הללו אינו זהה, הן בשל שוני במחיר הכרטיס והן בשל השוני בשערים הרלוונטיים אולם, כל התובעים הללו הם עדיין בגדר "מי שמעוניינים בתובענה", כפי שפורש לעיל. הסכום המגיע לכל אחד מהם שונה אך הוא ניתן להיקבע על ידי פעולת חישוב אריתמטית פשוטה ואין בו כדי להביא למסקנה כי הסעד המבוקש לגביהם אינו זהה"

71. בעניין זילברשלג מסתמך בית המשפט המחוזי על פסק דינו של בית המשפט העליון בעניין שמש הנ"ל, שם נפסק [עמ' 327 לפסק הדין]:

"דרישה של זהות מוחלטת בכל השאלות הטעונות הכרעה, עובדתיות כמשפטיות, תסכל את תכלית התובענה הייצוגית ותהפוך את השימוש בה למשימה בלתי אפשרית. לפיכך יש לאמץ גישה לפיה די בכך שהשאלות העיקריות העומדות במוקד הדיון תהיינה משותפות לחברי הקבוצה, ואין נפקא מינא אם מתקיים שוני בשאלה משנית זו או אחרת".

72. המבקשת סבורה כי החוק, אשר הגביר את השימוש במוסד התובענה הייצוגית הביא עימו גם בשורה חדשה לפיה מקום שהתכלית מחייבת את אישור התובענה כתובענה ייצוגית, לא ימנע עצמו בית המשפט מאישור זה רק בשל השוני בסכום הכספי הנתבע בשם הקבוצה.

73. בענייננו מתבקש גם סעד כספי וגם תרופה בדרך של השבה. כמו כן מתבקש גם סעד הצהרתי.

74. בשורה של פסקי דין נקבע, כי במקרה שנדרש סעד של השבה אין חובה שכל תובע יידרש להשיב סכום שווה. די בכך, שניתן סעד הצהרתי על חובת ההשבה ונקבע העיקרון על פיו יש לחשב את הסכום להשבה. כך גם כבוד סגן הנשיא מ. טלגס בת"א (ת"א) 16/97, המ' 188/97 דורית זימבר נ' עיריית תל-אביב-יפו, דינים מחוזי, לב (2), 507:

"יכול בית המשפט הדין בבקשת התובענה הייצוגית להעניק למבקשה סעד הצהרתי, ולאחר מכן כל המעוניין יכול להתחשבן בנפרד עם המשיבה כשהכרעה השיפוטית תעמוד לזכותו."

75. כך גם דעתו של בית משפט זה במקרה שמדובר בחישוב אריתמטי פשוט:

"אין צורך בהוכחת נזק ספציפי לכל אחד, אין גם קושי באיתור סכומי ההשבה. מידע כזה מצוי לבטח במאגרי המחשב של העירייה וביכולתה להפיק דו"ח פשוט מן המחשב".ת.א. 2328/99 חגי טיומקין נ' עיריית תל אביב יפן."

וראה גם ע"א 1977/97 ברזני נגד בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נה(4), 584, דברי כב' השופטת שטרסברג-כהן בפסקה 28:

"גם אם שיעור הנזק שונה מצרכן לצרכן, אין מקום לדחות את הבקשה לאישור התובענה הייצוגית למתן סעד כספי".

76. המבקשת תטען כי יש אפשרות סבירה ביותר שהתובענה תוכרע לטובת המבקשת.

התובענה כנגד המשיבות מתייחסת לשיעור העלאה החוקי כפי שקבע המחוקק בהוראות חוק ההסדרים באופן מפורש, ומשכך קיימת אפשרות סבירה שהתובענה תוכרע לטובת המבקשת.

ד'5. התובענה הייצוגית היא הדרך העדיפה, המוצדקת וההוגנת להכרעה במחלוקת

77. די בכך שהמבקשת תראה כי לחלק מחברי הקבוצה אין כדאיות כלכלית לתבוע את זכויותיהם בתובענה רגילה כנגד המשיבות, או אז, התובענה הייצוגית היא הדרך המוצדקת והעדיפה ביותר להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין. בנסיבות שהביאו להגשת תובענה זו, התובענה הייצוגית היא הדרך ההוגנת ביותר, שכן המשיבות פגעו בקניינו של הציבור בדרך של שיטת פעולה זהה ואחידה והדרך ההוגנת ביותר כלפיה היא פעולה קולקטיבית של כל חברי הקבוצה בדרך של תובענה ייצוגית. כפי שיפורט להלן, אין ספק שתביעה ייצוגית היא הדרך העדיפה, המוצדקת וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

78. כאמור, המשיבות גבו ביתר מהקבוצה מאות מליוני שקלים ביתר מדי שנה. ניהול תובענה נפרדת על ידי כל תובע בנפרד יהיה כרוך בעלויות גבוהות עשרות מונים מהסכום הנתבע.

79. הפער ביחסי הכוחות בין הצדדים ואופי ההפרה הנטענת מהווים שיקול נוסף להכרה בתובענה כיייצוגית. קיים חשש ממשי מקושי בניהול תביעות נגד רשות מקומית: גופים התלויים בחסדה יחסו להגיש נגדה תביעות ואילו יחידים יתקשו לממן את ההליך היקר. חוסר האיזון בין השחקנים הפועלים בזירה הוא אחד השיקולים הנכבדים לאישור תובענה ייצוגית, שתכליתה אכיפת הדין ומניעת שרירות. אמר על כך בית המשפט בענין רע"א 3126/00 א.ש.ת. נגד מדינת ישראל, פ"ד נו (3) 220:

"תכליתה של התובענה הייצוגית היא למנוע עשיית עושר ולא במשפט על ידי אותם גופים המתעשרים שלא כדין על חשבון היחידים, המצטרפים לציבור גדול. כמו כן, היא מהווה אמצעי לאכיפת החוק במישור האזרחי, מקום בו הסנקציה הפלילית-עונשית וסנקציות הרשויות המפקחות אינן מספיקות"

80. הפער ביחסי הכוחות: אדם מן היישוב שאינו בקי בבדיקת התשתית החוקית על פיה נקבעים תעריפי הארנונה, לעולם לא יוכל לגלות את העובדה שהוא מחויב ביתר בניגוד לחוק. לא יעלה על הדעת לדרוש מכל חבר בקבוצה לבחון את חיובי הארנונה אותם הוא נדרש לשלם.

אמר על כך בית המשפט בעניין ת.א. 1114/99 (י-ם) אליהו שוקרון ואח' נ' עיריית ירושלים [באתר נבו] והדברים כאילו נאמרו ממש למקרה דנן:

"תושבים המקבלים חשבונות לתשלום עבור שירותים או מצרכים שונים מגופים ציבוריים, או גופים גדולים ונכבדים אחרים העוסקים במתן שירותים כאלו, אינם נוהגים בדרך כלל להרהר אחר מידותיו וחישוביו של אותו חשבון. מחד גיסא- חסרים להם בדרך כלל כלים, נתונים ועובדות הכרחיים כדי לבדוק את החישוב, מאידך גיסא- גודלו, "ציבוריותו", ו"מכובדתו" של הגוף מרגיעה בדרך כלל את מקבל החשבון, ולא עולה על דעתו-ובצדק- שיש הטעיה מכוונת בחשבון. סיטואציה זו של "נפיל ציבורי" או "נפיל כלכלי" מול "נפולת" מהבחינה העובדתית ומבחינת יכולת ההתמודדות במטריה מהסוג שמדובר בה, מטילה על "הנפיל" עול כבד מאוד לבחון את עצמו ולהיות משוכנע שהוא לא נפל לכלל טעות או פרשנות לקויה, או ליישומה של שיטת בדיקה לא מהימנה..."

אחת הערובות לדרבון "הנפילים" למען הפנמת החובה המוטלת עליהם, למען פקירת עיניים (בניגוד לעצימתן) ולטובת יצירת משקל שכנגד למחשבות בלתי רצויות אחרות שיכול ויתרוצצו במנגנונים שלהם, היא ידיעת מי שלא ימלא חובה זו שביום פקודה שלם ישלם והשב ישיב לבעליו את המגיע לו.

זהו גם ההגיון של מוסד התביעה הייצוגית, המרחף מעל ראשי תאגידים גדולים, שאלמלא החשש ממנה הם לא היו מוטרדים מהסיכון שבצביעות קטנות וספורדיות להשבת סכומי כסף לא גדולים".

81. אופי ההפרה הנטענת - מדובר במקרה חמור, שכן המשיבות היו צריכות לדעת מקריאת החוק שהן גובות כספים ביתר.

82. מקום בו מספר חברי הקבוצה הוא גדול וסכום כל התביעות הוא קטן, הוא מקרה "טיפוסי" לניהול הליך בדרך של תובענה ייצוגית. כך תוגשם מטרתו של מכשיר זה ותוענק תרופה לציבור רחב של מאות אלפי משלמים, אשר כולם זכאים לסעד כנגד גביית יתר. כמו כן, ייחסך זמן שיפוטי ניכר בהתדיינות נפרדות ותימנע אפשרות של קבלת הכרעות סותרות בהליכים שונים.

ד'6. קיים יסוד סביר להניח כי התובע מייצג בדרך הולמת את כל חברי הקבוצה

83. קיים יסוד סביר שהמבקשת, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים בישראל, שהינו ארגון ציבורי בעל ניסיון רב, מייצגת בדרך נאמנה והולמת את עניינם של חברי קבוצת התובעים שאישורה מבקש בגדר בקשה זו.

84. באי כוחה של המבקשת כשירים אף הם לייצג בדרך הולמת את עניין המבקשת ואת עניינה של קבוצת התובעים בכלל. משרדם של הח"מ עוסק בתחום המיסוי המוניציפאלי ותשלומי חובה לרשויות מקומיות וזהו תחום מומחיותם ועיסוקם הכמעט בלעדי.

85. למשרד הח"מ הישגים משפטיים בולטים ולרבות:

- ע.א. 2828/09 שלמה מומן נגד עיריית רמלה – בית המשפט המחוזי קיבל ערעור שהוגש על פסק דינו של בית המשפט השלום וקבע כי תוספת לארנונה אין בכוחה לשנות את בסיס המס ועל כן אין להביאה בחשבון לצורך עדכון תעריפי הארנונה בשנה העוקבת ומדי שנה. בית המשפט העליון סרב לבטל את פסק הדין במסגרת הסכם פשרה שהוגש לו.
- רע"א 3746/05 אהוד לרר ואח' נגד עיריית הרצליה - בית המשפט העליון קיבל את ערעורם של 6 בעלי דירות בהרצליה, לפיו אין לחייבם בהיטל סלילת כביש ומדרכה, שכן הם רכשו דירה באזור מפותח והיו רשאים להניח כי העיריה גבתה את ההיטלים כאשר הם התגבשו לראשונה. עוד קבע בית המשפט כי הריסה וסלילה מחדש של כביש ומדרכה אינן מהוות "סלילה ראשונה" לצורך חיוב בהיטלים.
- ת.א. 2518/00 שירותי בריאות כללית נ' עיריית תל אביב - חיוב עיריית תל אביב בהשבת אגרת פינוי אשפה שנגבתה שלא כדין לשירותי בריאות כללית בסך של עשרות מיליוני ש"ח.
- ע.א. 689/00 עיריית יהוד נגד התעשייה האווירית לישראל בע"מ - הפחתת חיובי הארנונה של התעשייה האווירית ביהוד בשל חוסר סבירות.
- ת.א. 2518/00 שירותי בריאות כללית נ' עיריית תל אביב - חיוב עיריית תל אביב בהשבת אגרת פינוי אשפה שנגבתה שלא כדין לשירותי בריאות כללית בסך של עשרות מיליוני ש"ח.
- ע"א 8588/00 עיריית עפולה נ' בזק; ע"א 4335/01 עיריית צפת נ' בזק - ביטול סיווג בצו הארנונה של עיריית עפולה וצפת בנוגע לחברות ממשלתיות וקביעת הלכות חשובות בתחום הארנונה.
- ת.א. 2483/00 אייס קנה ובנה נ' עיריית ירושלים; ת.א. 2206/00 בנק טפחות נ' עיריית ירושלים; ת.א. 2517/00 בנק יהב נ' עיריית ירושלים - השבת כספים ששולמו ביתר וביטולם של תעריפים לא חוקיים לבנקים ורשתות שיווק בירושלים.
- עמ"נ 19/04 מבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ נ' עיריית דימונה - ביטול חיובן של קרנות פנסיה כחברות ביטוח.
- עמ"נ 19/04 מבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ נ' עיריית דימונה - חיוב נכס ריק בסיווג הזול ביותר האפשרי מבין השימושים המותרים עפ"י הדין.
- עמ"נ 296/05 רשות שדות התעופה נגד עיריית הרצליה - ביטול חיוב שטחי מעבר, דרכים ושטחים סלולים בשטחי שדות התעופה בהיותם "רחוב", אשר הנהגה העיקרי ממנו הינו הציבור.

86. באי כוח המבקשת הח"מ, מתמחים בתחומים נשוא תובענה זו ובקיאים היטב במלאכתם. באי כוח המבקשת הח"מ הם אף כלכלנים בהשכלתם והכשרתם ואילו עו"ד איתי כהן העומד בראש המשרד הינו גם רואה חשבון.

ד'7. דרישת תום הלב

87. התובענה הוגשה בתום לב. אופי ההפרה הנטענת מצידה של המשיבה והשאלות הנכבדות שתובענה זו מעלה, הנוגעות לגביית כספים ביתר של המשיבה, לא מותירות ספק בדבר תום ליבו ודרכיה הישירות של המבקשת. פעולותיהן הבלתי חוקיות של המשיבות מקוממות כל בר דעת ומחליש כל ניסיון אפשרי (ולעיתים צפוי מראש) לטענות בדבר חוסר תום לב. בפרשת שמש אמר על -כך בית המשפט העליון:

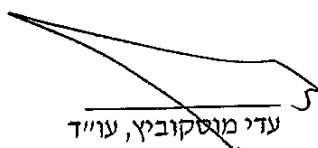
”בית המשפט אינו נדרש, ככלל, להשיב על השאלה אם התובע הייצוגי המוצע הוא תובע ייצוגי אידיאלי או אופטימלי... עליו להשיב לשאלה אם התובע הייצוגי המוצע הוא תובע ייצוגי ראוי”.

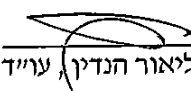
ה. סמכות מקומית ועניינית

88. לבית משפט נכבד זה סמכות עניינית לדון בבקשה לאישור התובענה הייצוגית מתוקף הוראות חוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס - 2000, הואיל ומדובר בתביעה נגד "רשות".
89. לבית משפט נכבד זה סמכות מקומית לדון בבקשה בהתאם להוראות תקנה 3 (ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984, אשר קובעת כי כאשר ישנם מספר נתבעים - הסמכות המקומית מסורה לכל בית המשפט שבו ניתן להגיש את התובענה נגד אחד הנתבעים. תקנות אלה חלות על הליך זה מכוחו של סעיף 20 לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א - 2000.

ה. סוף דבר

90. לאור האמור לעיל בבקשה זו, אין ספק כי אישור התובענה כייצוגית ישרת את המטרות שלשמן הוגשה.
91. בקשה זו נתמכת בתצהירו של מר אורן הרמבם, מנהל המחלקה לכלכלת עסקים בהתאחדות התעשיינים.
92. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית ולהורות כמבוקש בפתיה לבקשה זו. כן יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבות בהוצאות הדין בבקשה זו.
93. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו.

עדי מוסקוביץ, עו"ד

ליאור הנדין, עו"ד

פלו, כהן דויטש מוסקוביץ ושות', עורכי דין
ב"כ המבקשת

תצהיר

אני הח"מ אורן הרמבם ת.ז. 37545092 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק במידה ולא אעשה כן מצהיר בכתב כדלקמן:

1. הנני מכחן כמנהל המחלקה לכלכלת עסקים בהתאחדות התעשיינים ועושה תצהירי זה כתמיכה לבקשה לאישור התובענה כתביעה ייצוגית שהגישה לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים (להלן גם - "המבקשת") שתצהירי זה רצוף אליה (להלן - "הבקשה").
2. המבקשת, היא אגודה עותומנית החל משנת 1966, ומהווה מסגרת פדרטיבית בה מיוצגים הארגונים הכלכליים הגדולים במדינה במגזר הפרטי, אשר בהתאם להרשאה מפורשת מהארגונים הבאים מוגשת בקשה זו: התאחדות התעשיינים בישראל, התאחדות האיכרים בישראל, התאחדות הקבלנים והבונים בישראל, התאחדות הסוחרים בישראל, איגוד הבנקים בישראל, התאחדות תעשייני היהלומים בישראל בע"מ, התאחדות המלונות בישראל, התאחדות ענף הקולנוע בישראל, התאחדות חברות לביטוח חיים בישראל בע"מ, הארגון הארצי של מפעלי השמירה בישראל, האיגוד הכל ארצי של מפעלי הנקיון והאחזקה בישראל, האיגוד הארצי למסחר בישראל, התאחדות המלאכה והתעשייה בישראל, איגוד לשכות המסחר בישראל ולשכת ארגוני העצמאיים בישראל [להלן ביחד - "הארגונים הכלכליים"].
3. מטרתיה הציבוריות של המבקשת, כפי שהוגדרו בתקנונה, הן לאגד את הארגונים הכלכליים לארגון-גג משותף במטרה לקדם את היוזמה החופשית בתחומי המשק במדינה, לקדם יחסים תקינים בין מעבידים ועובדים, להיות לעזר לארגונים הכלכליים במשא ומתן עם ארגוני עובדים ולקדם את האינטרסים של הארגונים הכלכליים בכל הנוגע למערכת המסים השונים.
4. כפי שנמסר לי ע"י ב"כ, ביום 9.11.08 הוגשה בבית משפט נכבד זה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד עיריית תל אביב (ת.מ. 134/08 אייל בלצר ואח' נגד עיריית תל אביב), אשר עוסקת בשאלה משפטית משותפת וזוהה לזו המועלית במסגרת בקשה זו, והיא, כפי שיפורט בהרחבה להלן, הישוב שגוי של עדכון תעריפי הארנונה ברשות המקומית החל משנת 2007.
5. ביום 12.11.08 הוגשה במסגרת ת.מ. 134/08 הנ"ל בקשה לצרף משיבים נוספים: עיריית ירושלים ועיריית חיפה (בש"א 32957/08).
6. לאחר הגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית הנ"ל, ערכה המבקשת בדיקה מקיפה, עד אשר היא שוכנעה לחלוטין כי יהיה זה נכון ואף הכרחי לעמוד כארגון בתביעה בהתאם להוראות סעיף 4(א)(3) לחוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006, שכן, על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל ציבור הנישומים בארנונה, לרבות חברי הארגונים הכלכליים המאוגדים על ידי המבקשת, וכן כי קיימת אפשרות מעל לסבירה כי נגרם ויגרם נזק של ממש לקבוצה, אשר בשמה הוגשה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

7. המשיב 1, מרכז השלטון המקומי בישראל הנו עמותה המאגדת את כלל הרשויות המקומיות ועיקר עיסוקו בייצוג הרשויות המקומיות מול מוסדות המדינה והשלטון המרכזי. המשיב 1 צורף לבקשה זו בהיותו הגוף המתאים לייצג את כלל הרשויות המקומיות בהליך זה ולהביע את עמדתם בפני בית המשפט הנכבד.
8. המשיבות 2 ואילך [כמפורט בנספח א' לבקשה המצ"ב] הן כלל הרשויות המקומיות במדינת ישראל אשר כוננו כדין בהתאם לפקודת העיריות [נוסח חדש], פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] או צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח – 1958 (המשיבות 2 ואילך יקראו להלן ביחד "המשיבות").
9. למען הסדר הטוב יצוין, כי חלק מהגופים החברים בארגונים הכלכליים, המיוצגים ע"י המבקשת או מי הם, מנהלים הליכים נגד מי מהרשויות המשיבות, שעניינם גובה הארנונה החלה עם אותם גופים.
10. למיטב ידיעתי, למעט הבקשה המתבררת בפני כבוד השופטת רונן בת.מ. 134/08, כל מחלוקות הארנונה המתבררות בין חברי הקבוצה המיוצגת (כלל הנישומים בארנונה במדינת ישראל), הטענות המפורטות בבקשה זו לא נטענו מעולם בהליך משפטי כלשהו.
11. בהתאם לחוות דעת יועצי המשפטיים, עניינה של התובענה בחישוב שגוי של עדכון תעריפי הארנונה, בכל הרשויות המקומיות בארץ, שנעשה החל משנת 2007.
12. חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ג – 1992 (להלן – "חוק ההסדרים") קובע בסעיף 9 (ב) כי מידי שנה יש להעלות את תעריפי ארנונה בשיעור העדכון כפי שמפורט בחוק ההסדרים וכדלהלן:

"(ב) סכום הארנונה הכללית בשל מטר רבוע שתטיל מועצה על כל אחד מסוגי הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין בשל מטר רבוע של אותו נכס בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור העדכון, ובלבד שהסכום שיוטל כאמור לא יפחת מהסכום המזערי ולא יעלה על הסכום המרבי שקבעו השרים בתקנות לפי סעיף קטן (א)"

שיעור העדכון הוגדר בסעיף 7 לחוק כך:

"שיעור העדכון" – עדכון בשיעור של שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון המדד ומחצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי;

שעור עדכון מדד השכר הציבורי, הוגדר שם כך:

"שיעור עדכון מדד השכר הציבורי" – שיעור השינוי במדד
השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים
הקודמת לעומת מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר
של שנת הכספים שלפניה.

כמו כן המחוקק מפנה בהגדרות שם למדד השכר הציבורי:

"מדד השכר הציבורי" – מדד השכר החודשי הממוצע למשרת
שכיר, לפי ענפים כלכליים ראשיים נבחרים, לענין עובדים
ישראלים, בענף סך כל השירותים הציבוריים, כפי שמפרסמת
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירחון הסטטיסטי לישראל;

(להלן: "מדד השכר הציבורי")

לצורך חישוב מדד המחירים לצרכן קבע המחוקק כי המדובר במדד המחירים
לצרכן:

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה;

כמו כן נקבעו התאריכים עליהם מסתמך העדכון:

"שיעור עדכון המדד" – שיעור השינוי במדד שהיה ידוע ב-20
באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת המדד שהיה ידוע
ב-20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;

13. אם ניישם את הוראת המחוקק על מנת להגיע לשיעור השינוי של תעריף הארנונה לשנת
2009, נגיע לתוצאה דלהלן:

הנתונים כפי שפורסמו בירחון הסטטיסטי לישראל:

מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2007 – 106.1 (שהוא המדד בגין
חודש יולי 2007).

מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר 2008 – 107.2 (שהוא המדד בגין
חודש יולי 2008).

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך הירחון הסטטיסטי לישראל שמפרסמת הלשכה
המרכזית לסטטיסטיקה מצ"ב כנספחים ג'1 ו- ג'2 לבקשה בהתאמה.

מדד המחירים לצרכן שהיה ידוע ב- 20 באוקטובר 2007 לפי בסיס 1987 – 457.8
(שהוא המדד בגין חודש ספטמבר 2007).

מדד המחירים לצרכן שהיה ידוע ב- 20 באוקטובר 2008 לפי בסיס 1987 – 483.08
(שהוא המדד בגין חודש ספטמבר 2008).

החישוב של עדכון שיעור עליית תעריפי הארנונה לשנת 2009 על פי הוראת חוק
ההסדרים הינו אם כן:

שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון המדד ומחצית
שיעור עדכון מדד השכר הציבורי:

$$0.8 \times \left(\frac{483.08}{457.8} - 1 + \frac{107.2}{106.1} - 1 \right) \times 0.5 = 2.62\%$$

14. למרות האמור לעיל, בחוזר שהוציא מנהל המינהל לשלטון מקומי במשרד הפנים מיום
26.10.08 לגזברי הרשויות המקומיות, הומלץ לרשויות להעלות את הארנונה בשנת 2009
בשיעור של 4.57%, ולא בשיעור של 2.62% כפי שהיה צריך להיות אילו היו מיישמים כדין
את הוראות החוק.

העתק המכתב של מנהל מינהל השלטון המקומי, מצ"ב כנספח ד' לבקשה.

15. ההבדל בשיעור אחוז העלאת הארנונה בין החישוב שהבאנו לעיל, לבין החישוב שנעשה
במכתב שהובא כנספח ד' לעיל, נובע מכך, שלמרות שהוראות החוק מפנות מפורשות
ל"שיעור השינוי במדד השכר הציבורי", ערך עורך החוזר את החישוב לפי אחוז
השינוי בשכר הציבורי כפי ערכו בשקלים חדשים, ולא לפי השינוי במדד, כפי שהורה
המחוקק באופן מפורש.

16. בירחון הסטטיסטי לישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ואשר העמודים
הרלוונטיים ממנו צורפו כנספח ג' לבקשה, מפורסמות שתי טבלאות זו למעלה מזו.
בטבלה העליונה מופיע השכר במחירים שוטפים בשקלים חדשים, ובטבלה התחתונה
מפורסמים המדדים במחירים קבועים – אלה הם המדדים אליהם מפנה חוק ההסדרים,
הם ולא אחרים שאינם קיימים שם!

17. השינוי בשיעור השכר הציבורי שונה מהשינוי במדד השכר הציבורי, בכך שמדד השכר הציבורי המפורסם מתייחס לשינוי השכר הריאלי (בהתעלם מהשפעות אינפלציוניות), ולעומת זאת כאשר מודדים את השינוי בשכר (ולא במדד השכר) אנו כוללים בעלייה זו גם את שיעור עליית מדד המחירים לצרכן. לשם הבהירות יוסבר כדלהלן, השכר הציבורי לחודש יולי 2007 עמד על 7,674 ש"ח ומדד השכר הציבורי עמד על 106.1, השכר הציבורי לחודש יולי 2008 עמד על 8,127 ש"ח ומדד השכר הציבורי עמד על 107.2.

שיעור העלייה בשכר הוא:

$$(8,127/7,674)-1=5.9\%$$

שיעור העלייה במדד הוא:

$$(107.2/106.1)-1=1.03\%$$

ההפרש בין שיעור עליית המדד הציבורי לשיעור עליית השכר הציבורי נובע מכך שמדד השכר הציבורי משקף את העלייה הריאלית ומנטרל את ההשפעה האינפלציונית, כאשר זה הרכיב בנוסחה אליו הפנה המחוקק באופן חד משמעי, מפורש, שלא ניתן למצוא לו עיגון לשוני אחר המאפשר או מצריך דיון כלשהו בתכלית החוק.

18. בשנת 2007 העלו המשיבות את שיעור הארנונה ב- 2.73% בעוד שעל פי החוק ובהתאם לחישוב שהראנו לעיל שיעור העדכון היה צריך לעמוד על 1.81%:

$$0.8 \times \left[\frac{451.48}{445.82} - 1 + \frac{108}{104.6} - 1 \right] \times 0.5 = 1.81\%$$

העתק העמודים הרלוונטיים לנתונים הנ"ל מתוך הירחון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מצ"ב כנספת ה' לבקשה.

19. בשנת 2008 שיעור העדכון היה בשיעור של - 0%.

20. העולה מהאמור שבשנים 2007 ו- 2008 גבו הרשויות המקומיות מכלל הנישומים, ובכלל זה העסקים ובתי המגורים, ארנונה ביתר בשיעור של 0.92% בכל אחת מהשנים, שלא כדין, ולפיכך עליה להשיב כספים אלו לחברי הקבוצה.

21. עוד יצוין, כי שיעורי העדכון המפורטים בבקשה הנם מצטברים, היינו באים זה על גבי זה, כך שבשנת 2009 למשל, שיעור העדכון האפקטיבי יהיה נמוך מ- 2.62% (כ- 1.7% בלבד) לאור החריגה הנגררת מהשנים הקודמות.

22. בהתאם לנתונים המופיעים באתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, תחת הכותרת, תקבולים ותשלומים של הרשויות המקומיות, הסך הכולל של תקבולים מהכנסות ארנונה בעיריות, במועצות המקומיות והמועצות האזוריות לשנת 2006 עמד על סך 14,247,000 ש"ח (ארבעה עשר מיליארד ומאתיים ארבעים ושבעה ש"ח).

העתק דו"ח כספי מרוכז של הרשויות מקומיות מצ"ב לבקשה כנספח ו'.

23. מכאן שאחוז אחד (0.92%) מסכום הארנונה שגבו הרשויות המקומיות בשנים 2007 ו-2008 מסתכם לסך של 142,470,000 ש"ח בגין כל אחת מהשנים. בשנת 2009 התפרש מהותי ומשמעותי יותר והוא עומד על 2.87% (0.92% שנגרר משנת 2007 בתופסת החריגה בשנת 2009 שהיא ההפרש שבין 4.57% ל-2.62%. הודעות חיוב שגויות לשנת 2009 נשלחו בימים אלה וככל הנראה רק חלק בלתי ניתן להערכה מהם שולם זה מכבר.

24. זהו שמי וזו חתימתי ותוכן האמור לעיל אמת.

אורן הרמבם

אישור

אני החתום מטה עו"ד עמר תנין מאשר בזה כי ביום 15.1.09 הופיע בפני מר אילן הלמן הנושא ת.ז. 37545092 ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני

ליאור הנדל, עו"ד
מ.ר. 38026

עו"ד,

מיקום	מעצמה	סוג רשות	מס' ישיבות	פדס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
ערב	ועדה ממנה ראשונה	מעצה אזרחית	500262670	08-6202538	08-6202540	שד' יצחק רגז 11, קלומה ג', באר שבע מבשרת ציון 90805	עמרם קלעני, גבר סלים	אבו בטמה	דרום	6267
ערב	נבחרת	מעצה מקומית	500204722	02-5332894	02-5332895	ת.ד. 40042 מבשרת ציון 90805	גבר סלים	אבו מוש	ירושלים	90472
דרוז	נבחרת	מעצה מקומית	500204730	04-9968534	04-9568802	מז"מ אבו סמאן	משלב נוהאד	אבו סמאן	צפון	90473
יהודי	נבחרת	מעצה מקומית	500201827	09-8997315	09-8915000	רחוב המיטדים 53 אבו יהודה 40500 בנין העירייה	עזי עמוס	אבו יהודה	מרכז	60182
ערב	נבחרת	עיריה	500227103	04-6312765	04-6119000	ת.ד. 1090 אום אל פתם 30010	אמבאריה ח'אלד	אום אל-פתם	חיפה	92710
יהודי	ממונה	עיריה	500200316	08-9925246	08-9923911	שד' הרצל 1 אופקים 80300	עביקה גרינגולד	אופקים	דרום	50031
יהודי	נבחרת	עיריה	500224001	03-5334385	03-5388111	שד' אליהו סערון 122 אור יהודה 60373	דוד יוסף	אור יהודה	תל אביב	52400
יהודי	נבחרת	עיריה	500210208	04-6108804	04-6108800	רח' רוטשילד 2 אור עקיבא 30600	יוסיפוף שמחה	אור עקיבא	חיפה	51020
יהודי	נבחרת	מעצה מקומית	500237607	03-9360204	03-9360465	ד.ג.אפרים, אורנית 44813	שלמה לנגר	אורנית	י"ש	83760
יהודי	נבחרת	מעצה מקומית	500205653	03-5594066	03-5560088	רחוב יצחק שדה 18 אזור 58010	אוריה פנטר	אזור	תל אביב	40565
יהודי	נבחרת	עיריה	500226006	08-6367158	08-6367112	רח' חטיבת הנגב ת"ד 14 אילת 88100	יצחק הלוי מאיר	אילת	דרום	32600

עמוד 1 מתוך 22

מסל רשימת	מחזור	שם רשות	ראש הרשות	כתובת	טלפונים	פקס	מס' ישיבות	סוג רשות	מועצה	מקומות	מסל	מחזור	מסל רשימת
90478	צפון	אכסאל	דראושה עבד אלסילאם	ד.ג.נפר איכסאל ת"ד 6 איכסאל 16920	04-6554339	04-6550906	500204789	מועצה מקומית	במחרת	ערבי	90478	צפון	90478
92565	צפון	אל-בטוף	חטיב ראד	ת"ד 1054 נצרת עילית 17000	04-6518855	04-6519988	500225651	מועצה אזורית	במחרת	ערבי	92565	צפון	92565
3245	חיפה	אלונה	שרון אריה	מושב עמיקם ד.ג. 37830 מנשה	04-6388561	04-6388933	500232459	מועצה אזורית	במחרת	יהודי	3245	חיפה	3245
60041	מרכז	אליכין	חי משה מרדכי	רח' שבי', אליכין 38908	04-6365840	04-6365662	500200415	מועצה מקומית	במחרת	יהודי	60041	מרכז	60041
81309	מרכז	אלעד	עידן יצחק שלום	רח' ניסים גאון 1 48900 אלעד	03-9078100	03-9078153	500213095	עירייה	במחרת	יהודי	81309	מרכז	81309
73750	י"ש	אליפי מנשה	חסדאי אליעזר	רח' גלבוע 116 ד.ג. לב השומרון 44851	09-7925111	09-7925262	500237508	מועצה מקומית	במחרת	יהודי	73750	י"ש	73750
83560	י"ש	אלקנה	זהוראי עדוק	ד.ג. אפרים 44814 אלקנה	03-9363843	03-9363103	500235601	מועצה מקומית	במחרת	יהודי	83560	י"ש	83560
90529	צפון	אעבלין	מרק אסיה	ת.ד. 172 אעבלין 30012	04-9501844	04-9869239	500205299	מועצה מקומית	ממונה	ערבי	90529	צפון	90529
83650	י"ש	אפרתה	עוזד רובי	ת.ד. 1022 אפרתה 90435	02-9939393	02-9931505	500236500	מועצה מקומית	במחרת	יהודי	83650	י"ש	83650
83570	י"ש	אריאל	נתמן רון	רח' יהודה 5 ת.ד. 44837 אריאל 25	03-9368844	03-9365653	500235700	עירייה	במחרת	יהודי	83570	י"ש	83570
30070	דרום	אשדוד	יחיאל לסרי	רח' המדוז העבר' ת.ד. 28 אשדוד 77100	08-8545003	08-8545026	500200704	עירייה	במחרת	יהודי	30070	דרום	30070
6238	דרום	אשכול	ילין חיים	ד.ג. חגב קיבוץ מגן 85465	08-9929111	08-9992384	500262381	מועצה אזורית	במחרת	יהודי	6238	דרום	6238

מחוז	מנערה	סוג שטח	מס' שטח	פלוס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	עירייה	500271002	08-6711548	08-6792380	מרכז נפת ת.ד. 9001, 78190 אשקלון	בני זקנין	אשקלון	דרום	37100
ערבי	ממונה	עירייה	500213541	04-6382510	04-6286500	באקה אל גרביה 30100	יחק וליד	באקה-ג'לת	חיפה	96000
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500261334	08-8583677	08-8509800	אזור התעשייה, באר טוביה 83815	שור דרוור	באר טוביה	דרום	61333
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500225305	08-9281595	08-9785444	רחוב ל'בוטנסקי 1 70300 באר ינקב	גוזלן ניסים	באר ינקב	מרכז	62530
יהודי	נבחרת	עירייה	500290002	08-6236689	08-6463666	כנר מנחם בגין ת.ד. 5 באר שבע 84100	רוביק דנילוביץ	באר שבע	דרום	39000
ערבי	נבחרת	מועצה אזורית	500225669	04-6421556	04-6424555	ת.ד. 1072, עפולה עילית 18550	זועבי אחמאד	בוטנאן אל- מר'ל	צפון	92566
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500204821	04-6730301	04-6730078	כפר בעיינה- מוג'יאית 16924	סולימאן סאליח	בועינה- מוג'יאית	צפון	90482
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500240015	04-982060	04-6981478	רמת-הגולן, בוקעתא 12437	זרהה אסאמה	בוקעתא	צפון	94001
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500209986	04-9869849	04-9866087	ת.ד. 410, ביר אל מנסור 17658	חוג'ראת יאסר	ביר אל-מנסור	צפון	90998
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500235742	02-9975344	02-9971555	ד.ג. מדרח בנימין 90631	רוזנבוים משה	בית אל	י"ש	83574
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500236526	08-9298995	08-9297454	ד.ג. מודיעין בית אריה 71947	אבי נעים	בית אריה	י"ש	83652
דרוזי	נבחרת	מועצה מקומית	500204805	04-9802240	04-9802079	ת.ד. 751, בית גן 24990	קבלאן ביאן	בית גן	צפון	90480

מגזר	מועצה	סוג תשת	מס' ישות	פקס	טל-פונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500204664	03-9604048	03-9604215	שבז 80 ת.ד. 15 בית דגן 50200	דדון אליו	בית דגן	מרכז	50466
יהודי	נבחרת	עיריה	500292008	04-6584761	04-6489400	ירושלים הבודה 1 בית שאן 14710	לוי דלז' אלי	בית שאן	צפון	59200
יהודי	נבחרת	עיריה	500226105	02-9909888	02-9909999	מרכז מסחרי ת"ד 5 בית שמש 99100	משה אבוטבול	בית שמש	ירושלים	52610
יהודי	נבחרת	עיריה	500237805	02-5482863	02-5482860	רח' בעל התנין 4 ביתר עילית 99879	מאיר רובינשטיין	ביתר עילית	י"ש	53780
יהודי	נבחרת	עיריה	500261003	03-5795796	03-5776555	רח' ירושלים 58 ת"ד 2 בני ברק 51100	יעקב אשר	בני ברק	תל אביב	26100
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500210661	08-8598094	08-8595100	רח' הכותלים 4 ת"ד 370 בני ע"ש 79845	בסיון מרק	בני ע"ש	מרכז	71066
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500262415	08-9915831	08-9915811	אומת בית קמה ד.ב. חוגב 85300	פאול משה	בני שמעון	דרום	6241
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500213525	04-6380246	04-6388511	רחוב קרן היסוד בנימינה 30550	אורי דסטניק	בנימינה-גבעת עדה	חיפה	69800
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500213269	04-6357115	04-6357112	נכפר קרע 30075	נבואה ריאד	בסמ"ה	חיפה	91326
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500209440	04-9531398	04-9832403	ראשי ת.ד. 29 בסמת 6030 טבעון 36008	זבידאת מוחמד	בסמת טבעון	צפון	90944
ערבי	טרם נבחרה	מועצה מקומית	500204839					בענה	צפון	90483
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500244280	08-9413346	08-9411218	גבעת ברנר 60948	מיכאל עופר	ברנר	מרכז	4428

מספר רשות	מחוז	שם רשות	ראש הרשות	כתובת	טלפונים	פקס	מס' שעות	סוג רשות	מועצה	מגזר
26200	תל אביב	בתים	ליחיאני שלמה	נודדא 17 ת"ד 10 בתים 59575	03-5558555	03-5558477	500262001	עירייה	נבחרת	יהודי
90486	צפון	ג'ד-יורה-מכר	מוחמד שאמי	כפר מכר ת.ד. 879 כפר מכר 25105	04-9964094	04-9964370	500212923	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
90485	צפון	ג'וליס	תה סלמאן	ת.ד. 67 ג'וליס 24980	04-9963624	04-9962238	500204854	מועצה מקומית	נבחרת	דרוזי
90627	מרכז	ג'וליליה	ג'אבר ג'אבר	ד.ג. השרון התיכון ג'וליליה 45850	03-9396499	03-9396069	500206271	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
90541	חיפה	ג'יסר א-זרקא	עמאש עז אל דין	ג'יסר אל זרקא 37858	04-6361198	04-6360046	500205414	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
83730	י"ש	גבעת זאב	יוסף אברהמי	ד.ג. צפון יהודה גבעת זאב 90917	02-5360170	02-5362477	500237300	מועצה מקומית	נבחרת	יהודי
40681	מרכז	גבעת שמאל	יוסף ברודני	רחוב בן גוריון 24 גבעת שמאל 54017	03-5319222	03-5323558	500206818	עירייה	נבחרת	יהודי
26300	תל אביב	גבעתיים	ראובן בן שחר	רחוב שינקין 6 גבעתיים 53299	03-5722217	03-5722250	500263009	עירייה	נבחרת	יהודי
62550	מרכז	גדרה	יואל גמליאל	רחוב פינוס 1 ת"ד גדרה 70700	08-8592392	08-8591523	500225503	מועצה מקומית	נבחרת	יהודי
4432	מרכז	גדרות	קונדלשטיין יוסי	ד.ג. עמק-שורק 76858	08-8592950	08-8598793	500244322	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי
2971	צפון	גולן	מליכה אליהו	רחבת שיזף 2 ת.ד. קצרין 12900	04-6969777	04-6961535	500229711	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי
90487	צפון	גוש חלב	אליאס אליאס	גוש חלב 13872	04-6989107	04-6980401	500204870	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי

מגזר	מועצה	סוג רשות	גוף ישיבה	פקס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500276761	02-9934666	02-9939933	ד.ג. צפון יהודה , אלון שבות 90435	גולדשטיין שאול	גוש עציון	י"ש	7676
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500243308	08-9247115	08-9274040	ד.ג. שמשון, בית חשמונאי 99789	וייס פטר	גדר	מרכז	4330
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500201660	08-8574566	08-8574128	ר"ל הרצל 1 ת.ד. 70800 גן יבנה	דרור אהרון	גן יבנה	מרכז	60166
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500244272	08-9408242	08-9408230	מושב עיינות, ד.ג. 70490 שוק שורק	אלימלך שלמה	גן רוה	מרכז	4427
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500202296	03-5345918	03-5310888	רחוב הגליל 48 55900 גני תקווה	לויז אבישי	גני תקווה	מרכז	50229
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500204896	04-6701996	04-6702243	ת.ד. 5 16910 דבוריה	מושון גבאי	דבוריה	צפון	90489
יהודי	נבחרת	עירייה	500222005	08-6550105	08-6563111	ת.ד. מסרח' , ת.ד. 86100 דומנה 1	כרן מאיר	דימונה	דרום	32200
ערבי	טרם נבחרה	מועצה מקומית						דיר אל אסד	צפון	90490
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500204920	04-6782013	04-6782040	ת.ד. 753 24973 דיר חנא	חטיב רגא	דיר חנא	צפון	90492
דרוזי	טרם נבחרה	מועצה מקומית						דלית אל כדמל	חיפה	90494
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	501602064	03-9000501	03-9000500	ת.ד. 500 נוה ירק' 49945	דלג'א מוטיי	דרום תשירן	מרכז	4220
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500223086	04-6531451	04-6533233	ד.ג. הגלבוע 18120	עטר דניאל	הגלבוע	צפון	2308

מספר	מועצה	סוג לישות	מס' ישיבה	פקס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם ישיבה	מחוז	סגל ישיבות
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500221015	04-6816637	04-6816611	ת.ד. 90000 ראש פינה 10200	ולנסו אהרון	הגליל העליון	צפון	2101
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500222039	04-6766785	04-6767213	מרכז כדורי ד.ג. גליל תחתון 14101	דודן מוטי	הגליל התחתון	צפון	2203
יהודי	נבחרת	עירייה	500297007	09-7418212	09-7418002	דרך המתיים 39 חוד השרון 45100	אדיב חי	חוד השרון	מרכז	69700
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500262548	08-6581487	08-6592201	מרכז ספיר ד.ג. ערבה 86825	עזרא רבינס	הערבה התיכונה	דרום	6254
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500237698	02-5700127	02-5344710	ד"ר צפון יהודה תר אדר 90836	נתן אבירם	הר-אדר	יז"ש	83769
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500277785	02-9963236	02-9969111	ד.ג. הר חברון עתיאל 90407	בר חי צביקי	הר חברון	יז"ש	7778
יהודי	נבחרת	עירייה	500264007	09-9546896	09-9591469	רחוב המדינה 2 ת.ד. 1. הרצליה 46100	גרמן יעל	הרצליה	תל אביב	26400
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500231121	04-8478134	04-8478111	כפר המכבי 30030	דב ישורון	זבולון	חיפה	3112
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500293006	04-6390304	04-6297101	רחוב המדינה ת.ד. זכרון יעקב 30900	אבוטבול אלי	זכרון יעקב	חיפה	69300
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500212907	09-8743659	09-8743302	כפר ימיה 38828	סמיר דרוויש	זמר	מרכז	91290
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500209754	04-6415526	04-6415522	דואר נוהל ת"ד 10600 81	חסן הייב	זרזיר	צפון	90975
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500262530	08-6355800	08-6355888	ד.ג. חבל אילות יטבתה 88820	גת אהוד	חבל אילות	דרום	6253

מסל	סמל	שמות	מחוז	שם השות	ראש הרשות	כתובת	טלפונים	פקס	מס' שעות	סוג רשות	מועצה	מגזר
4429	מרכז	תבל יבנה	בנימין	אלעזר	ד"ר אביטח 79860	08-8622111	08-8524343	500244298	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	
4225	מרכז	תבל מודיעין	סוסן	שמעון	מרכז שורות, ד.ג. רמלה 73100 רחוב הילל יפה 9 ת.ג. 16, חדרה 38100	03-9722888	03-9722800	500242250	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	
26500	חיפה	חדרה	אביטן חיים	אביטן חיים	רח' יוצמן 58 ת.ג. 58373 חולון 1	04-6303311	04-6333014	500265004	עירייה	נבחרת	יהודי	
26600	תל אביב	חולון	ששון מוטי	ששון מוטי	מרכז אזורי ת.ג. 90000 אשקלון 78100	03-5027222	03-6511851	500266002	עירייה	נבחרת	יהודי	
6136	דרום	תוף אשקלון	יאיר פרג'ון	יאיר פרג'ון	ד.ג. תוף-הכרמל 30860 נתן	08-6775555	08-6727304	500261367	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	
3215	חיפה	תוף הכרמל	קרמל סלע	קרמל סלע	דאר שפיים 60990 שפיים	04-8136200	04-8136271	501600530	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	
4119	מרכז	תוף השרון	בג'רנו אהרון	בג'רנו אהרון	מרכז אזורי 85730 חורה	09-9596555	09-9583791	500241195	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	
91303	דרום	חורה	מתמיד אלנבארי	מתמיד אלנבארי	ת.ג. 2 25155 חורפיש	08-6510991	08-6510985	500213038	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי	
90496	צפון	חורפיש	פארס סאלח	פארס סאלח	מסן שוקר 14 ת.ג. 31047 חיפה 4811	04-9972578	04-9979103	500204961	מועצה מקומית	נבחרת	דרוזי	
14000	חיפה	חיפה	יהב יונה	יהב יונה	רח' נהל 1 ת.ג. 40 תאור הגלילית 10300	04-8356000	04-8356020	500240007	עירייה	נבחרת	יהודי	
52034	צפון	תאור הגלילית	שמעון סויוסה	שמעון סויוסה	רח' טבור הארץ ת.ג. 508 טבריה 14105	04-6916900	04-6936641	500220348	מועצה מקומית	נבחרת	יהודי	
36700	צפון	טבריה	זוהר עובד	זוהר עובד		04-6739555	04-6720423	500267000	עירייה	נבחרת	יהודי	

מגזר	מועצה	סוג רשות	מס' נעו"ת	פקס	טלפונים	כתובות	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500209622	04-6937305	04-6937102	כפר סובא ת.ד. 1 טובא זנגריה 12310	צביקה פוגל	טובא-זנגריה	צפון	90962
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500204987	04-6518208	04-6518483	ת.ד. 49 טורעאן 16950	יעקב זורר	טורעאן	צפון	90498
ערבי	ממונה	עיריה	500227301	09-7993399	09-7991131	ת.ד. 1 טייבה 40400	חמי דורון	טייבה	מרכז	92730
ערבי	נבחרת	עיריה	500227202	09-7938792	09-7938432	טירה 44915	מאמון עבד אל חי	טירה	מרכז	92720
יהודי	נבחרת	עיריה	500221007	04-8571722	04-8547000	רח' ששת הימים ת.ד. 49 טירת תכנמל 30200	טל אריה	טירת כנמל	חיפה	52100
ערבי	נבחרת	עיריה	500289004	04-9945584	04-9948228	תמרה 24930	אבו אל היג'א עאדל	טמרה	צפון	98900
דרוזי	נבחרת	מועצה מקומית	500212956	04-9973335	04-9979072	מו"מ יאנוה-ג'ת ד ד.ג. גליל מערבי, יאנוה-ג'ת 25145	והיב סוף	יאנוה-ג'ת	צפון	91295
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500200464	04-6708313	04-6708346	ת.ד. 158 יבנאל 15225	כהן רוני	יבנאל	צפון	80046
יהודי	נבחרת	עיריה	500226600	08-9431837	08-9433300	שדרות דואי 3 70600 יבנה	גוב ארי עבי	יבנה	מרכז	52660
יהודי	נבחרת	עיריה	500213574	03-5361683	03-5391212	מרכז הקסמים 6 56100 יהוד	בן דוד יוסף	יהוד-מונטון	מרכז	59400
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500261359	08-8501679	08-8500777	אומת ראם ד.ג. שקמיים 79835	טרייטן רני	יואב	דרום	6135
יהודי	ממונה	מועצה מקומית	500200290	04-6934390	04-6937511	ת.ד. 100 ד.ג. גליל עליון, יסוד המעלה 12105	רודין עמוס	יסוד המעלה	צפון	80029

מסלול רשות	מחוז	שם רשות	ראש הרשות	כתובת	טלפונים	פקס	מס' ישות	סוג רשות	מועצה	נמרה
90499	צפון	יפיע	עומרן כנאנה	יפיע 16955	04-6557302	04-6559384	500204995	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
60240	צפון	יקנעם עילית	אלפי סימון	ליד מרכז מסחרי	04-9596000	04-9890260	500202403	עירייה	נבחרת	יהודי
50831	דרום	ירוחם	מצנע עמרם	המועצה המקומית ירוחם	08-6598222	08-6585234	500208319	מועצה מקומית	ממונה	יהודי
13000	ירושלים	ירושלים	גיר ברקת	כיכר ספרא 1	02-6296666	02-6296133	500230008	עירייה	נבחרת	יהודי
90502	צפון	ירכא	נחום דוד	מ"מ ירכא	04-9568111	04-9561761	500205026	מועצה מקומית	ממונה	דרוזי
90504	צפון	כאבול	בוקאעי חסן	ת"ד 1 כאבול 24963	04-9946396	04-9945818	500205042	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
90505	צפון	כאוב אבו אל-חיג'א	ח'ג'א נואף	ד.ג. משגב כאוב 20185	04-9998624	04-9998406	500205059	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
71224	מרכז	כוכב יאיר	ממן יעקב	ת"ד 100 כוכב 44864	09-7640220	09-7640222	500212246	מועצה מקומית	נבחרת	יהודי
91059	דרום	נסייפה	סאלם אבו רביעה	ת"ד 6421 באר שבע 84162	08-9972710	08-9972731	500210596	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
90506	צפון	כסרא-ממיע	גביה נוראלדין	ת"ד 396 כסרא 25185	04-9872488	04-9873483	500212964	מועצה מקומית	נבחרת	דרוזי
90978	צפון	כעביה טבאשי-ח'ג'איר	כעביה זידאן	ת"ד 263 כעביה 30925	04-9531748	04-9531976	500209788	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי
90633	מרכז	כפר ברא	מחמוד עאסי	ת"ד 700 כפר ברא 45863	03-9389173	03-9382018	500206339	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי

מגזר	נועצה	סוג שירות	מס' שעות	פקס	טלפונים	כתובת	ראשי הרשות	שם השירות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500212634	04-9979131	04-9977142	ת"ד 501 כפר ורדים 25147	סיון יחיאל	כפר ורדים	צפון	81263
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205075	04-9961801	04-9962529	ת"ד 994 כפר יאסיף 24908	תומא עוני	כפר יאסיף	צפון	90507
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500201686	09-8986199	09-8985381	רחוב שרת 1 ת"ד 45 כפר יונה 40300	דרעי אפרים	כפר יונה	מרכז	60168
דרוזי	נבחרת	מועצה מקומית	500205083	04-6760989	04-6760772	ת"ד 403 גליל תחתון כפר קמא 15235	ניסים חסן בקיר	כפר קמא	צפון	90508
ערבי	מועצה	מועצה מקומית	500205091	04-6355195	04-6517741	כפר ננא 30075	אילין גבריאל	כפר ננא	צפון	90509
ערבי	מועצה	מועצה מקומית	500205109	04-9863373	04-9864710	ת"ד 1089 כפר מנדא 17907	עזרא מועלים	כפר מנדא	צפון	90510
יהודי	נבחרת	עירייה	500269006	09-7675479	09-7649111	רחוב ויצמן 135 ת"ד 25 כפר סבא 44100	בן תמון יהודה	כפר סבא	מרכז	26900
ערבי	נבחרת	עירייה	500206347	03-9370078	03-9370548	כפר קאסם 49940	גאדר סוסור	כפר קאסם	מרכז	90634
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500206545	04-6355195	04-6356730	ת"ד 1 כפר קרע 30075	חזיה מסארוה	כפר קרע	חיפה	90654
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500202676	09-9505385	09-9506699	קרן היסוד 13 כפר שמריתו 46910	אלוי דרור	כפר שמריתו	תל אביב	70267
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500200472	04-6766732	04-6769991	ת"ד 319 כפר תבור 15124	דולה יוסף	כפר תבור	צפון	80047
יהודי	נבחרת	עירייה	500211396	04-9085539	04-9085555	שד' קרע 100 ת"ד 660 כרמיאל 20100	אלדר עדי	כרמיאל	צפון	51139

מגזר	מועצה	סוג רשות	מס' ישות	פיקס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סגל רשות
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500241187	09-7967338	09-7960222	צומת בני דרוך תל מונד 40600	אמיר ריטוב	לב השרון	מרכז	4118
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500212717	08-9554774	08-9554777	מ.מ.להבים מרכז מוסחרי	ליי איליהו	להבים	דרום	71271
יהודי	ממונה	עירייה	500270004	08-9279928	08-9279028	ליכר קומנדו 1 לוד 71270	הררי אילן	לוד	מרכז	37000
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500261508	08-6848176	08-6871666	ד.ג. לכיש דרום 79340	מורביה דן	לכיש	דרום	6150
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500210604	08-6512363	08-6512370	ת"ד 6126 באר שבע 84160	ח'אלד אלסאנע	לקייה	דרום	91060
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500221551	04-6959781	04-6942120	צומת כח ד.ג. גליל עלין מבואות 12000	בנימין בן מובחר	מבואות החורמון	צפון	2155
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500210158	02-5337363	02-5348511	החוצבים 3 ת"ד מבשרת ציון 90805	אריה שמם	מבשרת ציון	ירושלים	51015
דרוזי	נבחרת	מועצה מקומית	500204813	04-6781038	04-6786333	ת"ד 3 מנאך 14930	פרד גאגם	מג'אר	צפון	90481
ערבי	טרם נבחרה	מועצה מקומית						מג'ד אל כרום	צפון	90516
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500242011	04-982111	04-981137	רמת הגולן מג'דל שאמס 12438	שופי סלים	מג'דל שחם	צפון	94201
יהודי	ממונה	מועצה מקומית	500200654	04-6724343	04-6721486	ת"ד 290 מג'דל 14950	הרצל גד'ל	מג'דל	צפון	80065
יהודי	נבחרת	עירייה	500208749	04-6507718	04-6507777	ת"ד 590 מג'דל העמק	ברדה איליהו	מג'דל העמק	צפון	50874

מגזר	מועצה	סוג משות	מס' משות	פקיס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם הרשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית (תעשייתית)	500280029	04-9872329	04-9872078	ת"ד 68 מגדל תפן 24959	קמתי ירון	מגדל תפן	צפון	88002
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500223136	04-9598400	04-9598444	ת.ד. 90001 ד.ג תבל מגידו עפולה 18120	חגן ארז	מגידו	צפון	2313
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500275748	02-9943223	02-9943222	ד.ג. ערבות הירדן 90666	דרהמן מרדכי	מגילת ים המלחה	י"ש	7574
יהודי	נבחרת	עירייה	500213517	08-9721034	08-9726000	ת"ד 1 רה" תלתן 1 מדיעין 71700	חיים ביבס	מודיעין-מכבים- רעות	מרכז	81200
יהודי	נבחרת	עירייה	500237979	08-9141245	08-9141200	רה" שער המלך 4 מודיעין עילית 71919	גוסרמן יעקב אשר	מודיעין עילית	י"ש	83797
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500200282	08-9349003	08-9371111	שדרות אליהו 4 מזכרת בתיה 76804	דחן מאיר	מזכרת בתיה	מרכז	80028
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205174	04-9822559	04-9825922	דואר נע גליל 25230 מערבי	עווד קאסם	מזרעה	צפון	90517
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	501602825	04-9822079	04-9879666	ד.ג. גליל מערבי 25206	שביט יהודה	מטה אשר	צפון	2404
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500274733	02-9973113	02-9977111	פסמות, ד.ג. מזרח בנימין 90624	חואה אברתם	מטה בנימין	י"ש	7473
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500210265	02-9900902	02-9900888	מרכז אבן הרטוב ד.ג. שמשון מושב נחם 99700	ויצל מאיר	מטה יהודה	ירושלים	1026
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500200431	04-6997211	04-6941364	הראשונים 8 ת"ד 1 מטולה 10292	הירצל בוקר	מטולה	צפון	70043
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500212683	08-6517616	08-6517416	הגפן ת"ד 1 מיתר 85025	אבנר בן גי'א	מיתר	דרום	71268

מגזר	מועצה	סוג רשות	מס' ישיבה	פקס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500232145	04-6342514	04-6177301	רחוב הבנים 7 ת"ד 38100 חדרה	שדה אילן	מנשה	חיפה	3214
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500242037	04-6982832	04-6981480	מסעדה - רמת 12435 המלך המלך	גל מור סמו	מסעדה	צפון	94203
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205182	04-9972590	04-9975333	כפר מעיליא ת"ד 185 מעיליא 25140	עראף איליא	מעיליא	צפון	90518
יהודי	נבחרת	עיריה	500236161	02-5352120	02-5418888	כיכר יהלום, ת"ד 20 90810	כשראל בנימין	מעלה אדומים	יז"ש	83616
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500236088	02-9941544	02-9941223	ד.ג. מזרח בנימין מעלה אפרים 90638	ביטון דניאל	מעלה אפרים	יז"ש	83608
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500262522	04-9807496	04-9105511	גרנית הגליל מעלה יוסף 22968	קרמפה אברהם	מעלה יוסף	צפון	6252
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500213277	04-6402211	04-6401369	ת"ד 2255 עפולה	פרנקו גונן	מעלה עירון	חיפה	91327
יהודי	נבחרת	עיריה	500210638	04-9570303	04-9578888	רח' בן-גוריון 1 ת.ד. 59 מעלות 24952	בוטבוס שלמה	מעלות- תרשאת	צפון	51063
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500200993	08-6588707	08-6588561	שדרות בן-גוריון 80650 רמון מצפה	שושן פלורה	מצפה רמון	דרום	50099
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500221023	04-6919897	04-6919800	מ"א מרום הגליל 13110 מייץ	שלמה לוי	מרום הגליל	צפון	2102
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500262423	08-9924848	08-9929480	מיפיש מרחבים 84100 הנגב	מורי אבנר	מרחבים	דרום	6242
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500224563	04-9902315	04-9902311	מרכז אזורי משגב 20179 משגב	רון שני	משגב	צפון	2456

מיקור	מועצה	סוג רשות	קט. ישיבות	פליס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	נחית	סמל רשות
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205208	04-6412878	04-6517084	2473 ת"ד 16967 משעה	סלימאן ולייה	משחד	צפון	90520
יהודי	נבחרת	עיריה	500291000	04-9920330	04-9879811	78 געתון ת"ד 22100 נהריה	זקי סבג	נהריה	צפון	29100
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500244314	08-8594172	08-8593180	נחל שורק ד.ג. עמק 76812 שורק	אסקודיזו אליהו	נחל שורק	מרכז	4431
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500205224	04-9985693	04-9987140	693 ת"ד 20137 נחף	עמידב ארמוב	נחף	צפון	90522
יהודי	נבחרת	עיריה	500272000	08-9403016	08-9383838	ר"ח הרבנים 9 74071 נס ציונה	שבו יוסף	נס ציונה	מרכז	47200
ערבי	נבחרת	עיריה	500273008	04-6576824	04-6459200	807 רח' המעין ת"ד 31 נצרת 16100	ג'ראיסי ראמד	נצרת	צפון	37300
יהודי	נבחרת	עיריה	500210612	04-6568877	04-6478888	רח' גלבוע 16 נצרת על-תל 17682	שמעון גפסו	נצרת עילית	צפון	31061
יהודי	נבחרת	עיריה	500225008	04-8216212	04-8215111	רחוב דרך השלום 20302 נשר	עמר דוד	נשר	חיפה	42500
יהודי	נבחרת	עיריה	500202460	08-9944397	08-9938701	ככר מוש עציין, ת"ד 1 נתיבות 80200	זוהר יחיאל	נתיבות	דרום	50246
יהודי	נבחרת	עיריה	500274006	09-8338676	09-8603131	רח' תל-חי 8 ת"ד 2165 נתיבה 42403	פיי רברג-איכר מרים	נתיבה	מרכז	27400
דרוזי	נבחרת	מועצה מקומית	500205257	04-9885032	04-9989786	20130 סאג'ור	חמוד ג'אבר	סאג'ור	צפון	90525
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500205877	03-5349320	03-5351030	רחוב חשקמה 8 56513 סביון	מושיק ליפץ	סביון	מרכז	70587

מגזר	נועצה	סוג רשות	מס' שעות	פקס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סגל רשות
ערבי	נבחרת	עירייה	500275003	04-6788889	04-6788888	ת"ד 35 סח'ין 20173	מאזן גנאים	סח'ין	צפון	97500
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500245014	04-6951212	04-6951213	ד.ג. רעות המלך עג'ר 12440	פתאלי אחמד	עג'ר	צפון	94501
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500206669	08-6291110	08-6291133	רחוב רוזם ת"ד 1 עומר 84965	בדש פיני מאיר	עומר	דרום	70666
דרוזי	טרם נבחרה	מועצה מקומית						עוספיה	חיפה	90534
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205307	04-6785550	04-6786407	ת"ד 1 עילבון 16972	מטר ג'יריס	עילבון	צפון	90530
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205117	04-6564224	04-6565115	כפר עילוט 16972	עלי חסן	עילוט	צפון	90511
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205323	04-6469532	04-6450616	ת"ד 1304 עין מאהל 17902	חביבאללה אחמד	עין מאהל	צפון	90532
ערבי	ממונה	מועצה מקומית	500245022	04-6982134	04-6981350	רמת המלך עין קיזיה 12432	מוג'רבי אסעד	עין קיזיה	צפון	94502
דרוזי	ממונה	עירייה	500213533	04-8394301	04-8395333	ת.ד. 13 דל'ית אל כרמל 30056	גבי אופיר	עיר כרמל	חיפה	90494
יהודי	נבחרת	עירייה	500276001	04-9956066	04-9956063	רחוב יצמון 35 ת"ד 2007 עכו 24100	לנק'ר שמעון	עכו	צפון	37600
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500236609	09-7921079	09-7927111	כנר הרמלי'ם ת"ד 44845 עמטאל 1	גר'ש ערדא	עמטאל	יז"ש	53660
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	501606639	04-6757641	04-6757600	ד.ג. עמק הירדן 15132	ורדי יוסי	עמק הירדן	צפון	2206

מס' רשות	מחוז	שם רשות	ראש הרשות	כתובת	טלפונים	פקס	גפ"ר שות	סוג רשות	מועצה	מחוז	מס' רשות
2307	צפון	עמק המעינות	דני תמרי	ד.ג. בקעת בית שאן 11710	04-6065851	04-6539862	500223078	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	2307
4116	מרכז	עמק חפר	רן אידן	ד.ג. מדרשת רופין 40250	09-8981666	09-8989292	500241161	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	4116
2309	צפון	עמק יזרעאל	אייל בצר	ת"ד 90000 עפולה 18120	04-6520111	04-6520000	500223094	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	2309
4340	מרכז	עמק לוז	משה מנשה	כפר ת"ד, ת"ד 15 72915	03-9606961	03-9606189	500243407	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	4340
37700	צפון	עפולה	אלקביץ אברהם	רחוב יהושע 47 ת"ד 2016 עפולה 18100	04-6520355	04-6521246	500277009	עירייה	נבחרת	יהודי	37700
90531	צפון	עראבה	עומר אחד	ת"ד 10 עראבה 24945	04-6741743	04-6741237	500205315	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי	90531
7575	י"ש	ערבות הירדן	דב נתן סל	ד.ג. ערבות הירדן 91906	02-9946666	02-9943416	500275755	מועצה אזורית	נבחרת	יהודי	7575
52560	דרום	ערד	גדעון בר לב	מתנה קדמי, ת"ד 89100 ערד 100	08-9951666	08-9951685	500225602	עירייה	ממונה	יהודי	52560
90637	חיפה	ערערה	מראזלקה ג'מיל	30026 ערערה ת"ד 6192	04-6351644	04-6352595	500206370	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי	90637
91192	דרום	ערערה בנגב	יצחק שלום	ת"ד 84911 ערערה בנגב	08-9959110	08-9950747	500211925	מועצה מקומית	ממונה	ערבי	91192
90537	חיפה	פוריז'יט	מרעי יונס	ת"ד 1266 פוריז'יט 30898	04-6399025	04-6390655	500205372	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי	90537
90535	צפון	פוסטה	עאסו ודיע	כפר פוסטה 25170	04-9871040	04-9870304	500205356	מועצה מקומית	נבחרת	ערבי	90535

מחזור	מעצרה	סוג השוה	מס. ישיבות	פקס	טלפונים	כתובת	ראש ההשוחות	שם השוחות	מחזור	סמל השוחות
דרוזי	נבחרת	מעצרה מקומית	500205364	04-9976105	04-9977693	פקיעון 24914	ח"ר נטראללה	פקיעון (בוהיינה)	צפון	90536
יהודי	נבחרת	מעצרה מקומית	500278007	04-6279977	04-6279900	דרך הבנים ת"ד 1022 פרדס-חנה כרכור	געש חיים-דוד	פרדס חנה- כרכור	חופה	67800
יהודי	נבחרת	מעצרה מקומית	500201710	09-8945553	09-8945551	ת"ד 202 פרדסיה 42815	יעיני יצחק	פרדסיה	מרכז	80171
יהודי	נבחרת	עיריה	500279005	03-9311085	03-9052272	רחוב העליה השניה 1 פתח 49100	אוחיון יצחק	פתח תקווה	מרכז	27900
יהודי	נבחרת	מעצרה מקומית	500201959	09-8902929	09-8902900	רחוב הרצל 1 קדומה 60920	גולברי יצחק	אור-קדימה	מרכז	60195
יהודי	נבחרת	עיריה	500280003	04-6973666	04-6927402	רחוב ירושלים 50 ת"ד 227 עפת 13010	אילן שוחט	עפת	צפון	38000
יהודי	נבחרת	מעצרה מקומית	500235577	09-7921169	09-7921221	ד.ג. צפון השומרון קדומים 44856	דורני הנגל	קדומים	י"ש	83557
ערבי	נבחרת	עיריה	500206388	09-8781202	09-8780388	ת"ד 1 ד'ג לב השרון קלסווא 42837	מתמוד חדגה	קלסווא	מרכז	90638
יהודי	ממונה	מעצרה מקומית	500212477	04-253770	04-253220	ד.ג. מנשה קציר 37861	נסים דהן	קציר-חריש	חופה	81247
יהודי	נבחרת	מעצרה מקומית	500241005	04-6969619	04-6969696	מרכז איתן ת"ד 28 קציר 12900	בר לב שמואל סמי	קציר	צפון	84100
יהודי	נבחרת	עיריה	500226204	03-5351170	03-5311111	רחוב הנשיא 54 קציר אום 55570	נשרי זוסף אבי	קציר אום	תל אביב	42620
יהודי	נבחרת	מעצרה מקומית	500236112	02-9964277	02-9969555	קציר ארבע ת"ד 15 90100	לוינגר יצחק מלאכי	קציר ארבע	י"ש	83611

מקור	מועצה	סוג רשות	מס' ישות	פקס	טלפונים	פנומה	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	עירייה	500268008	04-8449383	04-8478478	רחוב המיסיסיפי 8 קרית אתא 28000	פרץ יעקב	קרית אתא	חיפה	36800
יהודי	נבחרת	עירייה	500295001	04-8732130	04-8780878	שדרות יהושע'ים 16 קרית ביאליק 27100	אלי דוקורסקי	קרית ביאליק	חיפה	39500
יהודי	נבחרת	עירייה	500226303	08-6887274	08-6874511	ת"ד 1 קרית גת 82100	זהרי אבירם	קרית גת	דרום	32630
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500223003	04-9831928	04-9539249	ת"ד 1010 קרית טבעון	דוד אריאלי	קרית טבעון	חיפה	42300
יהודי	נבחרת	עירייה	500296009	04-8789712	04-8789700	שדרות משה שרת קרית ים 29027	סיסו שמואל	קרית ים	חיפה	39600
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500213701	02-5332736	02-5332735	ד.ב.צפון הרחי-הודיה ת"ד 101 קרית יערים	רוזנטל אברהם	קרית יערים	ירושלים	81137
יהודי	נבחרת	עירייה	500282009	04-8780275	04-8780202	92 משה גורן ת"ד 14 קרית מוצקין 26100	אורי חיים	קרית מוצקין	חיפה	38200
יהודי	נבחרת	עירייה	500210349	08-8586220	08-8500888	מרכז מסחרי ת"ד 1 קרית מלאכי 70900	מלכה נוטי	קרית מלאכי	דרום	51034
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500204698	08-9414247	08-9414222	רחוב הרצל 40 קרית עקרון 70500	אריק חודד	קרית עקרון	מרכז	50469
יהודי	נבחרת	עירייה	500228002	04-6817817	04-6908444	ת"ד 1 קרית שמונה 10200	ניסים מלכה	קרית שמונה	צפון	32800
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500236401	09-7929287	09-7920222	הברז 30 גנות שומרון ת"ד 440 קרית שומרון 44853	בן-ארי הרצל	קרית שומרון	י"ש	83640
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205430	04-9884801	04-9888065	ת"ד 2 ראמה 30055	עפיף ע'זאוי	ראמה	צפון	90543

מגזר	מועצה	סוג רשות	מס' ישיבה	פקס	טלפונים	נחומים	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	עירייה	500226402	03-9022821	03-9385656	רחוב שיליה 22 ראש העין 48036	סיני משה	ראש העין	מרכז	52640
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500200266	04-6935570	04-6935713	ת"ד 4 ראש פינה 12000	רסקי אביהוד	ראש פינה	צפון	80026
יהודי	נבחרת	עירייה	500283007	03-9682407	03-9682362	רחוב רוטשילד 24 ת"ד 7 ראשון לציון 75100	דב אור	ראשון לציון	מרכז	28300
ערבי	נבחרת	עירייה	500211610	08-9919513	08-9914811	8 מרכז מסחרי ת"ד 8 רהט 85357	פאזי אבו עהבאן	רהט	דרום	91161
יהודי	נבחרת	עירייה	500284005	08-9494682	08-9392222	רח' בי"ד 2, ת"ד 1111 רחובות 76110	פורר יהושוע	רחובות	מרכז	28400
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500205422	04-6555610	04-6563036	16940 כפר ריינה	בסול עדנאן	ריינה	צפון	90542
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500209226	04-9040354	04-9846035	2 הרב קוק רכסים 20496	דן כהן	רכסים	חופה	50922
יהודי	נבחרת	עירייה	500285002	08-9771672	08-9771795	1 ש"ל הנשיא ויאמן 72100 רמלה	לביא יואל	רמלה	מרכז	38500
יהודי	נבחרת	עירייה	500286000	03-6753222	03-6753555	35 רחוב ביאליק 52100 ת"ד 5 ת"ד 5 ר"ג	בר עבי	רמת גן	תל אביב	18600
יהודי	נבחרת	עירייה	500226501	03-5408096	03-5483888	41 שדרות ביאליק 47206 רמת השרון	רוכברגר יצחק	רמת השרון	תל אביב	42650
יהודי	ממונה	מועצה מקומית (תעשייתית)	500280011	08-6235547	08-6234090	ת"ד 17 ת"ד המשיאים 36 באר שבע 84102	מיוחס גיורא	רמת חובב	דרום	88001
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500201223	04-9835679	04-9831680	ת"ד 667 רמת ישי 30095	עופר בן-אליעזר	רמת ישי	צפון	80122

מחוז	מטענה	סוג שירות	מס' שירות	פקס	טלפונים	כתובות	ראשי הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	מעצה אזורית	500262480	08-6564100	08-6564111	אומת משאבים ד.ג. 85515 חלוצה	ריפמן שמואל	רמת נגב	דרום	6248
יהודי	נבחרת	עירייה	500287008	09-7610207	09-7610610	רחוב אחוזה 103 ת"ד 3 רעננה 43100	חופרי נחום	רעננה	מרכז	48700
ערבי	נבחרת	מעצה מקומית	500209135	04-6769070	04-6765644	266 ת"ד 16805 שבלי	שיבלי מוניר	שבלי-אום אל ג'נים	צפון	90913
ערבי	נבחרת	מעצה מקומית	500212865	08-6287880	08-6287733	804 באר 84106 שבע	אבו מעמר עאמר	שנג שלום	דרום	91286
ערבי	ממונה	עירייה	500213558	04-9888522	04-9582692	כפר בענה ת.ד. 20189 מיקוד 513	אלון נבות	שמור	צפון	516
יהודי	נבחרת	מעצה אזורית	500262399	08-9942203	08-9938933	ד.ג. הוגב 85385 נתיבות	יפרה מאיר	שדות נגב	דרום	6239
יהודי	נבחרת	עירייה	500210315	08-6897180	08-6620222	כיכר הנשיא 1 80100 שדרות	דוד בוסקז'ילה	שדרות	דרום	51031
יהודי	נבחרת	מעצה מקומית	500213046	03-9731091	03-9723000	ת"ד 1 ד.ג. שותם 60850	ליבנה(לובטון) גיל	שהם	מרכז	81304
יהודי	נבחרת	מעצה אזורית	500273727	02-9973727	02-9061156	ת"ד 1 א.ת. 44820 ברקן	גרשון מסיקה	שומרון	י"ש	7372
יהודי	נבחרת	מעצה מקומית	500208129	04-9808291	04-9808161	ז'בוטינסקי 1 ת.ד. 22832 שלומי	נעמן בני	שלומי	צפון	50812
ערבי	נבחרת	מעצה מקומית	500205380	04-9883439	04-9883437	20165 שעב	מתמוד בוקאעי	שעב	צפון	90538
יהודי	נבחרת	מעצה אזורית	500261375	08-6806260	08-6806218	ד.ג. חוף אשקלון 78100	שוסטר אלון	שער הנגב	דרום	6137

מגזר	מועצה	סוג רשות	מס' ישות	פיקס	טלפונים	כתובת	ראש הרשות	שם רשות	מחוז	סמל רשות
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500261342	08-9501790	08-8508901	דאר מרכז שפירא 79411	אשר אברג'ל	שפיר	דרום	6134
ערבי	נבחרת	עירייה	500288006	04-9059102	04-9059111	ת"ד 3 שפרתים 20200	נאחז חאזם	שפרתים	צפון	38800
יהודי	נבחרת	עירייה	500250006	03-5244093	03-5218438	אבו גבירול 69 כנר רבין ת"א 64162	חולדאי רון	תל אביב - יפו	תל אביב	15000
יהודי	נבחרת	מועצה מקומית	500201546	09-7961163	09-7961801	רחוב הדקל 52 40600 תל מומ	רצבי שלמה	תל מומ	מרכז	60154
ערבי	נבחרת	מועצה מקומית	500210547	08-6467001	08-6293947	ת.ד. 3 תל שבע 84950 עומר	אבו עגא מוסא	תל שבע	דרום	91054
יהודי	נבחרת	מועצה אזורית	500262514	08-6584527	08-6688888	נוה-זוהר ד.ג.ים 86910 המלח	ליטבינוף דב	תמר	דרום	6251

החלטת הממונה על המחרו
ממונה על מחרו . . .
התאריך . . . . .
(יוגש בשתי העתקות)
לשימוש במשרד ההכנסות
סכום מס הרכוש החקלאי

לירות .

מס הרכוש העירוני

רשמנו לפנינו את החלטה שניתנה ונרשמו הרישומות הדרושות בפנקס
הפיטורין כך מס' . . . עמוד . . .
פקיד ההכנסות

התאריך . . . . .

רשימות אלה אינן חלק מן הטופס שנקבע לפי החוק.

הערה: - יוגש בשלוש העתקות, שאחת מהן תוחזר למבקש, אחת תשמם למשרד
ההכנסות והשלישית תשאר למשמרת אצל מושל המחוז.

בפקודת חוד מעלתו

י"ד ט"ו, 1940 (א), 407(ב), 469

5. ארנונה

5.1 חוק הסדרים במשק המדינה והגברת
הצמיחה והתעסוקה

חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת
יעדי התקציב), התשנ"ג-1992¹

פרק א': מטרת החוק

1. מטרת החוק
חוק זה בא לתקן חוקים שונים, לבטלם, לדחות תחילתם או להאריך את
תקפם, ולקבוע הוראות נוספות, במטרה לאפשר השגת יעדי התקציב ועמידה
במגבלת הוצאות לשנת הכספים 1993 והשנת יעדי המדיניות הכלכלית.

פרק ב': דיני תקציב

2. (שולב בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985)

פרק ג': חביטוח לאומי

- 3. (שולב בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968)
- 4. (שולב בחוק הביטוח הלאומי (הוראת שעה), התשנ"א-1991)
- 5. (שולב בחוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987)
- 6. תחילת ותחולה
- 7. תחילתו של פרק זה ביום ח' בטבת התשנ"ג (1 בינואר 1993) (להלן - יום
התחילה).
- 8. (פסקאות 1 ו-3) בסעיף 3 יוחלפו על מי שהתאריך קובע לגבי חל ביום
התחילה או אחרי, ופסקה 5) בסעיף 3 תחול לגבי דמי אבטלה המשולמים
בעד תקופה שמיים התחילה ואילך.

פרק ד': רשויות מקומיות

- 7. הגדרות (תיקון: תשנ"ג, תשס"ב)
בפרק זה ובתקנות לפיו -
"נכסים", "בניין", "אדמה חקלאית", "קרקע תפוסה", "אדמת בנין",
"מחזיק" ו"דיוני משנה" - כמשמעותם בסעיף 269 לפקודת העיריות;
"מועצה" - כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת העיריות וכן מועצה שנתכונה לפי
פקודת המועצות המקומיות;
"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
"מדד השכל הציבורי" - מדד השכל החדשי הממוצע למשרת שכר, לפי כל
ענפים כלכליים, ראשיים ונפרדים, לענין עובדים ישראלים, בענף סך כל
העובדים הציבוריים, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
בירחון הסטטיסטי לישראל;
"שיעור העבודה" - ערך שיעור של שמונים אחוזים מהסכום המתקבל
מחברו של מוציאת שיעור עבודה ומחצית שיעור ערך מדד השכל הציבורי;
"שיעור ערוב המדד" - שיעור השינוי במדד שיהיה דיוע 20 באוקטובר של
שנת הכספים הקודמת לעומת המדד שיהיה דיוע 20 באוקטובר של שנת
הכספים שלפניה;
"שיעור ערוב מדד השכל הציבורי" - שיעור השינוי במדד השכל הציבורי
שהיה דיוע 20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת מדד השכל
הציבורי שהיה דיוע 20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;
"השירים" - שר האוצר ושר הפנים;
8. ארנונה כללית (תיקון: תשס"ב)
(א) מועצה תטיל בכל שנת כספים ארנונה כללית על הנכסים שבתחומה
שאיים אדמת בנין; הארנונה תחושב לפי יחידת שטח בהתאם לסוג הנכס,
לשימושו ולמקומו, ותשולם בגיד המחזיק בנכס.
(ב) השירים יקבעו בתקנות את סוגי הנכסים וכן כללים בדבר אופן חישוב
שטחו של נכס, קביעת שימוש, מקומו וסיווגו לענין הטלת ארנונה כללית.
(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) והוראות כל דין, היה הנכס נכס שאינו
משמש למגורים, והמחזיק בו הוא חברה פרטית שאינה מוגן לפי חוק
הגנת הדייר (נוסח משולב), והשלים-1972 (בסעיף זה - עסק), ולא ישלם

"חברה פרטית" - כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999;
"יבול שליש" - כהגדרתו בסעיף 119א לפקודת מס הכנסה.
9. סכומי הארנונה הכללית (תיקון: תשס"ה, תשס"ג, תשס"ב, תשס"א)
(א) השרים יקבעו בתקנות, בסכומים מוערים וסכומים מרביים לארנונה הכללית
אשר יטילו הרשויות המקומיות על כל אחד מסוגי הנכסים, וכן רשאים הם
לקבוע יחס בין הסכומים אשר יוטלו על כל אחד מסוגי הנכסים. הסכומים
המרביים והמוערים יועדו לכל שנת כספים בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות;
(ב) סכום הארנונה הכללית בשל מטר רבוע שתטיל מועצה על כל אחד מסוגי
הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין בשל מטר רבוע של אותו
נכס בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור
הערבון, ובלבד שהסכום שיוטל כאמור לא יפחת מהסכום המוצע ולא יעלה
על הסכום המרבי שקבעו השרים בתקנות לפי סעיף קטן (א); ויהיה בכפוף לכל
הוראה אחרת שקבעה בתקנות כאמור ובכפוף לתקנות ולכללים לפי סעיף (ב);
ותקנות לפי סעיף קטן (א) ובתקנות ובכללים לפי סעיף (ב) יוכלו שייקבעו כי -
(1) רשות מקומית רשאית להעלות את סכומי הארנונה הכללית, דרך כלל או
לסוג נכסים, בשיעור גבוה משיעור העדכון, ובלבד שהעלאת ארנונה בשל
נכס שאינו מבנה מגורים ותונה בהעלאת ארנונה בשל נכס מסוג מבנה
מגורים, בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות;
(2) רשות מקומית רשאית להטיל ארנונה שלא בהתאם לאמור ברישה,
ובלבד שקיבלה לכך אישור השרים; ושלחה, בטרם פנייתה לקבלת אישור
השרים, לכל מחזיק בבכס שבשלו בכוונתה להטיל ארנונה שלא בהתאם
לאמור, ולענין נכס המצוי באזור חלוקת הכנסות כמשמעותו בסעיף 9(ב)
לפקודת העיריות - גם לכל רשות מקומית המנויה בצו שניתן לפי הוראות
הסעיף האמור, הודעה על כוונתה לעשות כן; בהודעה יצוינו כי מועצה
הרשות המקומית החליטה על שינוי סיווג או תת-סיווג, וכי בכוונתה לפנות לשרים
הפחתה, של סכום הארנונה הכללית, לפי הענין, וכי בכוונתה לפנות לשרים
בבקשה לאישור כאמור; ותחילתו של אישור השרים בראשית שנת הכספים
שבשלה הוא ניתן; שר הפנים או מי שהוא הסמך לכך יודיע לוועדת
הכספים של הכנסת על מתן האישור. תחילתו של האישור בראשית שנת
הכספים שבשלה הוא ניתן; שר הפנים או מי שהוא הסמך לכך יודיע לוועדת
הכספים של הכנסת על מתן האישור.
(ב) השרים רשאים לקבוע, לגבי שנת כספים מסוימת, כללים מיוחדים
לעדכון סכומי הארנונה הכללית וכן לעדכון הסכומים המוערים והסכומים
המרביים לארנונה הכללית (בסעיף קטן זה - כללי עדכון מיוחדים), שיחולו על
אף החוראות לפי סעיף קטן (א); כללים כאמור ייקבעו לא יאוחר מיום 30
באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לשנה שלפניה הם נקבעים;
השרים יקבעו עדכון מיוחדים לגבי שנת כספים מסוימת, תקבעו הרשות
המקומית את סכומי הארנונה הכללית לאותה שנה בהתאם לכללים אלה
ולכללים שנקבעו לפי סעיף (א), ורשאית היא לפעול בהתאם להוראות
שנקבעו לפי סעיף קטן (1) או (2) של סעיף קטן (א), בכל שנת כספים, אלא אם כן
נקבע אחרת בכללי העדכון המיוחדים.
(ג) השרים יקבעו בתקנות כללים שלפיהם תוטל ארנונה כללית על נכסים
שחמויק בהם היא המדינה או תאגוד שהוקם בחוק, ויכול שעל פי כללים
כאמור תוטל על סוגי נכסים מסוימים ארנונה כללית בסכום אפס.
(ד) על אף האמור בסעיפים 4 ו-5 לפקודת מס העיריה ומס הממשלה
(פטורין), 1938, רשאים השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע
כללים שלפיהם תוטל ארנונה כללית בשל הנכסים המפורטים בסעיפים
האמורים; בכללים כאמור ייקבעו שיעור הארנונה שיוטל על סוגי הנכסים,
מלבד או חלקם, דרך כלל או לסוגי רשויות מקומיות, ויכול שעל פי אותם
כללים תוטל ארנונה בסכום אפס.
(ה) תקנות לפי סעיף זה יותקנו באישור ועדת הכספים של הכנסת.
(ו) תחילתו של הכללים לפי סעיף קטן (1), בראשית שנת הכספים 2000, גם
אם קבעו במהלכה.
9. סיווג להעלאת ארנונה (תיקון: תשנ"ד)
(א) לא תשנה מועצה סיווג משנה של נכס שנעשה בו שיפוץ, באופן שיש בו
העלאת של סכום הארנונה שהיה מוטל על אותו נכס לפי חוק זה אילולא השיפוץ.
(ב) נוסף לנכס שטח עקב שיפוץ שנעשה בו, רשאית המועצה, על אף האמור
בסעיף קטן (א) ובכפוף להוראות חוק זה, להטיל ארנונה על השטח הנוסף לפי
סיווג המשנה המתאים לאתר השיפוץ.
9. סיווג להטלת ארנונה בשל נכס הנמצא בתחום ועד מקומי (תיקון: תשס"ה)
בלי לגרוע מהוראות סעיף 9(ב), ועד מקומי כמשמעותו בסעיף 3 לפקודת
המועצות המקומיות, לא יטיל לראשונה ארנונה כללית על סוג נכס המצוי
בתחומן, אלא לאחר שקיבל את אישור השרים לכך; הוראות סעיף 9(ב) (2)
סיפה יחולו לענין אישור השרים לפי סעיף זה.
10. אי הטלת ארנונה (תיקון: תשס"ב)
לא תטילה מועצה ארנונה כללית לשנת כספים מסוימת, תשולם הארנונה
לאותה שנה בתחום הרשות המקומית בסכומים ובמועדים אשר נקבעו בשנה
הקודמת, כשהיא מעודכנת בהתאם להוראות לפי סעיף 9(ב) רישה.
11. תוספת ארנונה (תיקון: תשס"ב)
(א) שר הפנים רשאי להחריג לרשות מקומית רשאית להחריג לרשות מקומית
שאורשה לה תכנית תבראה לפי סעיף 140א לפקודת העיריות או לפי סעיף
135א לפקודת המועצות המקומיות, להטיל בתוך שנת הכספים שבה אושרה
הכנית התבראה, כאמור תוספת לארנונה בעד התקופה שמיים האישור יגד סוף
שנת הכספים, ולקבע מועדים לתשלום התוספת; היתר שעל פיו מוטלים סכומי
ארנונה שאינם בהתאם להוראות לפי סעיף 9(ב), יענין גם הסכמת שר האוצר.
(ב) הרשות המקומית תודיע לכל מחזיק החייב בתשלום התוספת את סכומה
ומתדי תשלומה.
(ג) הודעה בדבר אישור תוספת, סכומה ומתדי תשלומה - תפורסם ברשומות.
12. תחנות בארנונה (תיקון: תשנ"ד, תשס"ה, תשס"ב)
(א) השרים יקבעו בתקנות את שיעור ההנחה המרבי שניתן למי שישלם
ארנונה כללית בתשלום אחד בתחילת שנת הכספים.

מדינת ישראל
משרד המבחן
המנהל לשלשון מקומי
אגף למנהל ממוציא לפי

ירושלים, כ"ז בתשרי התשס"ט
26 באוקטובר 2008

ש.מ. 10691-2008
מספר תיק:

לכבוד
סגל יעוץ המבחן

הגדרת ערכון המבחן: ארגון לשנת 2007

מכובד,

בהתאם לחוק מספר 9 (2006) לחוק ההסדרים במשק המדינה- התשס"ט, שיעור ערכון הארגון בכל שנה נשקף באופן אוטומטי על פי הנוסחה: שמונים אחוזים מהסכום המותקבל מחיבור של מחצית שיעור ערכון מדד המחירים לצרכן ומחצית שיעור ערכון מדד השכר הציבורי.

מדד המחירים לצרכן הידוע ב-20 אוקי 2007 היה 101.4 וב-20 אוקי 2008 היה 107.0 והפרש הוא 5.52%

מדד השכר הציבורי הידוע ב-20 אוקי 2007 היה 7,674 והפרש הוא 8,127 והפרש הוא 5.94%

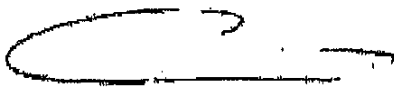
מהפגלת חיבור מחצית שיעור השינוי בכל מדד כמצוין לעיל ב-80%, מתקבל שיעור ערכון הארגון לשנת 2008: 4.57%

לפיכך, הוחלט כי שיעור ערכון הארגון לשנת 2008 יהיה 4.57%

בברכה,

דני מינצ'י

מנהל המנהל לשלשון מקומי

הערתכם: ראשי תרשימות המקומיות

רחוב סגל 2 ירושלים 9102, טל. 02-61871484, פקס: 02-61871484, דואר אלקטרוני: michalgu@moha.gov.il
אתר המשרד: www.moha.gov.il

כספי רשויות מקומיות
FINANCES OF LOCAL AUTHORITIES

10.14

תקבולים ותשלומים

של הרשויות המקומיות, לפי מקור תקבול, סוג תשלום ומעמד מוניציפלי

RECEIPTS AND PAYMENTS OF LOCAL AUTHORITIES, BY SOURCE OF RECEIPT,

TYPE OF PAYMENT AND MUNICIPAL STATUS

At current prices, NIS million

2006

במחירים שוטפים, מיליוני ש"ח

	מועצות אזוריות Regional councils	מועצות מקומיות Local councils	עיריות Municipal parities	סך הכל Total	
RECEIPTS					תקבולים
GRAND TOTAL	5,819	5,895	32,936	44,660	סך כולל
SOURCE					מקור
RECEIPTS TO ORDINARY BUDGET - TOTAL	4,722	4,849	27,736	37,308	תקבולים בתקציב רגיל - סך הכל
Own income - total	2,441	2,236	19,316	23,993	הכנסות עצמיות - סך הכל
Thereof: Municipal taxes - collection	1,337	1,041	11,889	14,247	מזה: ארנונה - גבייה
Education	225	113	666	904	חינוך
Welfare	25	10	74	109	רווחה
Government participation - total	2,215	2,577	8,169	12,960	השתתפות ממשלה - סך הכל
Thereof: General grant	549	949	1,262	2,761	מזה: מענק כולי
Education	1,149	977	3,872	5,999	חינוך
Welfare	187	316	2,036	2,539	רווחה
Balancing loans	66	37	260	353	מלוות לאיזון
RECEIPTS TO EXTRA ORDINARY BUDGET - TOTAL	1,097	1,046	5,201	7,343	תקבולים בתקציב בלתי רגיל - סך הכל
Loans from banks, the treasury and institutions	270	224	1,432	1,926	מלוות מבנקים, מזאנאר וממוסדות
Government participation	434	348	1,110	1,892	השתתפות משרדי ממשלה
Owners' participation	18	21	185	224	השתתפות בעלים
Municipality funds	170	212	1,676	2,058	קרנות הרשות
Institutions participation, contributions and other	205	241	798	1,244	השתתפות מוסדות, תרומות אחר
PAYMENTS					תשלומים
GRAND TOTAL	5,753	6,036	32,723	44,512	סך כולל
TYPE					סוג
PAYMENTS FROM ORDINARY BUDGET - TOTAL	4,695	5,065	27,854	37,624	תשלומים בתקציב רגיל - סך הכל
Labour cost	1,276	1,617	10,460	13,353	עלות עבודה
Thereof: Education	600	704	3,690	4,995	מזה: חינוך
Welfare	83	114	666	863	רווחה
For activities	1,674	1,447	6,632	9,753	לפעולות
Thereof: Education	1,138	686	2,787	4,610	מזה: חינוך
Welfare	226	351	2,406	2,983	רווחה
Transfers and non-recurrent expenditure(1)	301	373	1,232	1,906	העברות והוצאות חד-פעמיות(1)
Financing	25	74	251	350	צימון
Repayment of loans	354	331	2,095	2,781	פירעון מלוות
General, participation and transfers	1,065	1,222	7,193	9,480	כללי, השתתפויות והעברות
PAYMENTS FROM EXTRA ORDINARY BUDGET - TOTAL	1,058	971	4,859	6,888	תשלומים בתקציב בלתי רגיל - סך הכל
Development	781	759	3,544	5,084	עבודות פיתוח
Capital transfers - total	130	133	683	946	העברות הון - סך הכל
Thereof:					מזה:
Transfers of loans for reducing the deficit	30	85	378	493	העברות מלוות להקטנת הגירעון
Transfers of loans to ordinary budget	93	31	173	297	העברות מלוות לתקציב הרגיל
Other	147	79	632	858	אחר

1. Incl. deficit coverage.

1. כולל כיסוי גירעון.